БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 187 (16.270) • 10 август 1975 йил, якшанба • Баҳоси 2 тийин

ҚАРДОШЛАР МАСЛАҲАТИ — ОЛТИНДАН ҚИММАТ

МУСОБАҚАДОШ ПАХТАКОР РЕСПУБЛИКАЛАРНИНГ ЎЗАРО ТЕКШИРИШ БРИГАДАЛАРИ ПАХТА ДАЛАЛАРИДА

АМАЛИЙ ЁРДАМ

УРГАНЧ.

Тошовуз деҳқонларининг вакиллари Хоразм область колхоз ва совхозларининг меҳнатчилари беш йилликнинг якунловчи йили учун қабул қилган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини текширишни давом эттирмоқдалар. Илоли район қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи Ўроз Гарлиев бошчилик қилаётган делегациялар группасидан бири Шовот районидаги «Коммунизм» колхозининг Машарип Рўзметов бошлиқ бригада пахтазорларини кўздан кечирди. Меҳмонлар мамнун бўлишди. Бу ерда ғўзалар баравж, зўр бериб бўлик кўсаклар тўпламоқда. Ўсишда орқада қолаётган ўсимликларни парваришлаш яхши ташкил қилинган. Бундай ғўзаларга қўшимча ишлов берилмоқда.

— Биз бригада аъзолари ўз сўзларига вафо этаётганликларига ишонч ҳосил қилдик. Улар 68 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан хирмон кўтариш мажбуриятини олган эканлар, буни амалий иш билан мустаҳкамламоқдалар, — дейишди қардош Туркманистон вакиллари. Текширувчилар ишдаги камчиликларни ҳам аниқладилар.

Мусобақадош дўстлар камчиликларни қаттиқ, лекин ўринли танқид қилдилар. Улар ғўза парваришини кучайтиришни тавсия этдилар. Деҳқонлар текширувчиларнинг танқид ва мулоҳазаларини қабул қилдилар. Бригада аниқланган камчиликларни бартараф этишга дарҳол киришди. (ЎзТАГ).

1975 БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ ЯКУНЛОВЧИ ЙИЛИ

КПСС XXV СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

БЕШ ЙИЛЛИК МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

БИНОКОРЛАР БАЙРАМИ

Мамлакатимиз бинокорлари ўз байрамларини жуда катта ютуқлар билан кутиб олмоқдалар. Шонли қурувчилар тўққизинчи беш йилликнинг тўрт ярим йили ичида жуда катта ҳажмдаги ишларни бажариб, меҳнат йилномасида ажойиб порлоқ саҳифалар очдилар. Она диёримизнинг бағрида йирик саноат корхоналари ва объектлари қурилди, кўпгина йирик цехлар ва домна печлари, прокат станлари реконструкция қилинди.

Яна шуниси қувончлики, жаҳонда энг қувватли гидравлик ва иссиқлик электр станциялари — Красноярск ГЭСи ва Кривой Рог ГРЭСи қуриб битказилди. Усть-Илимск, Чиркей, Норак, Тўхтағул ГЭСлари ва 2-ДнепроГЭС, Ставрополь, Рязань, Сургут, Запорожье иссиқлик станциялари ишлай бошлади. Булар орасида Урта Осиёда энг йирик Сирдарё ГРЭСи қурилиб, энергия ишлаб бера бошлади ва электр қуввати ишлаб чиқариш бўйича беш йиллик топшириқ муддатидан олдин бажарилди. Сирдарё нурчилари янги энергия блокларини ишга тушириш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Мамлакат харитасига назар ташлар эканмиз, бинокорлар вужудга келтираётган Ғарбий Сибирь ва Новолипецк металлургия заводларидаги янги қувватлар яққол кўзга ташланади. «Криворожсталь»да жаҳонда энг йирик ҳисобланган 5 минг куб метр ҳажмли домна печи, Ждановдаги «Азовсталь» заводида «3600» қалин прокат стани фойдаланишга топширилди. Оренбургдаги газни қайта ишловчи энг йирик заводнинг биринчи навбати ишга туширилди.

Кейинги йилларда узоқ Тайгада йирик бунёдкорлик ишлари олиб борилмоқда. Бу ерда Сургут ва Нижневартовск шаҳарлари вужудга келди. Бундан ташқари, йирик конлар очилмоқда. Нефть ва газ қувурлари ётқизилмоқда. 2200 километрдан зиёд узунликдаги магистраль тез суръатлар билан барпо этилмоқда. Бинокорлар Кама автозаводи ва Чебоксари тракторсозлик заводи каби энг муҳим иншоотларни вужудга келтиришда ҳам ғайрат билан меҳнат қилаётирлар.

Байкал-Амур магистралининг бинокорлари бу йил муҳим маррани эгалладилар. Улкан магистралнинг марказий участкасида БАМ-Тинда йўлида пўлат излар ётқизилиб, поездлар қатнови муддатидан беш ой олдин бошланди. Трасса қурилишидаги ишларни бундан ҳам кучайтириб юбориш учун катта имкониятлар очилмоқда. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев меҳнатдаги ана шу катта ғалаба билан магистрал қурилишининг барча қатнашчиларини КПСС Марказий Комитети номидан табриклади. Бу улкан қурилишда республикамиз бинокорларидан кўплаб вакиллар қатнашиб, магистраль қурилишини янада тезлаштиришда катта ҳисса қўшаётганликларидан мамнунмиз.

Мамлакатимизда граждан уй-жой қурилиши юзасидан белгиланган программа ҳам муваффақиятли амалга оширилмоқда. Беш йилликнинг тўрт йили мобайнида саҳни 436 миллион квадрат метрли уй-жой фойдаланишга топширилди. Бу йил 11 миллион совет кишиси янги уйларга кўчиб ўтади.

Бинокорларнинг бундай улкан ишларида уларга фан ва техника ютуқлари, янги машина ва механизмлар ғоятда қўл келмоқда. Айниқса қурилишдаги илғор иш усуллари янги ютуқларни қўлга киритишга ёрдам бераётир. Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Н. А. Злобин ва В. П. Сериковларнинг уй-жой ва саноат корхоналари қурилишида қўлланилаётган илғор иш усуллари бутун мамлакатда қўллаб-қувватланаётир. Республикамиз бинокорлари орасида ҳам бу ажойиб ташаббус издошлари кундан-кунга кўпайиб бормоқда.

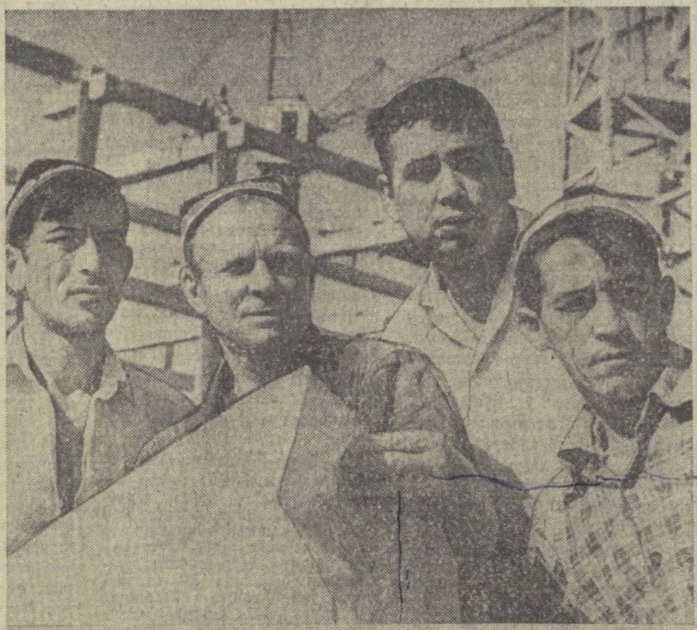

Суратларда Тошкент шаҳрида кўплаб биноларни қураётган 159-қурилиш трестига қарашли 13-қурилиш бошқармасининг бинокорларидан Э. Шораҳмедов, Д. Пантиков, Б. Эшонхўжаев, Б. Қосимов (юқоридаги сурат) ҳамда илғор электр пайвандчилардан Б. Ҳасанов ва Ю. Каменский (пастдаги сурат).

А. Тўраев фотолари.

АНДИЖОН СОҲИБКОРЛАРИНИНГ ЗАФАРИ

Областнинг колхоз ва совхозлари меҳнаткашлари КПСС XXV съезди шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, давлатга сабзавот ва мева сотиш беш йиллик планини ошириб бажардилар. Беш йиллик пландан ташқари давлатга 31 минг тонна сабзавот, 13 минг тонна мева етказиб берилди.

Область соҳибкорлари давлатга ҳўл мева сотиш юзасидан 1975 йил учун олган социалистик мажбуриятларини ҳам ошириб адо этдилар. Ҳозиргача қабул пунктларига 17 минг тоннадан кўпроқ мева етказиб берилди. Бу — планда белгиланганидан қарийб минг тонна кўпдир. Область боғбонлари ўз имкониятларини чамалаб кўриб, яна 2 минг тонна мева етказиб беришга аҳд қилдилар.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЧЕКАНКА ҚАНДАЙ БОРМОҚДА

Республика областларида ғўза чеканкасининг бориши ҳақида 1975 йил 9 августга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — жами чеканка қилинган майдон (процент ҳисобида); учинчи стун — механизация ёрдамида чеканка қилинган майдон (топшириққа нисбатан процент ҳисобида)

СИРДАРЁ	100	76,0
ТОШКЕНТ	100	44,6
Наманган	87,8	13,7
Сурхондарё	81,6	34,0
Андижон	81,0	5,5
Жиззах	77,3	57,0
ҚҚ АССР	59,5	—
Хоразм	49,1	—
Фарғона	43,0	26,0
Бухоро	28,0	30,0
Қашқадарё	20,1	0,8
Самарқанд	4,7	—
Республика бўйича:	59,3	33,1

РЕЗЕРВЛАР ИШГА ТУШИРИЛСИН

НАМАНГАН. Тожикистон пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадаси Учқўрғон, Норин ва Уйчи районларидаги кўпгина хўжаликларнинг далаларини кўздан кечириб, ғўзаларнинг ҳолатига юқори баҳо берди, мўл ҳосил тўпланишини таъминлаётган пахтакорларнинг меҳнатига қойил қолганлигини билдирди.

Мусобақадош дўстлар Учқўрғон районидаги Ленин номли совхозда, Уйчи районидаги «Ленинчи йўл» колхозида ғўзаларни қатор оралатиб суғориш тажрибаси билан қизиқдилар. Бундай ҳолда сув тежалади, солинаётган ўғитларнинг самараси ошади. Икки қаторлаб суғориш технологияси меҳмонларда зўр қизиқиш туғдирди. Меҳмонлар бундай далаларни кўпгина бўлим ва бригадаларда кўрдилар.

Текширувчилар ғўза парваришида йўл қўйилаётган айрим камчиликларни ҳам қайд қилдилар. Учқўрғон районидаги баъзи хўжаликларда сувнинг нобуд бўлишини камайтириш, суғориш самарасини ошириш учун суғориш эгатларининг узунлигини қисқартириш таклиф этилди. Уйчи районидаги Ленин номли колхозда бир қанча участкаларда ғўзалар зараркунандалар билан зарарланганлиги аниқланди.

Тожикистон пахтакорлари областнинг илғор хўжаликларида ҳам пахта етиштиришни кўпайтиришнинг барча воситаларидан ҳали тўлиқ фойдаланилмаётганлигига эътиборни жалб этдилар.

(ЎзТАГ).

КАМЧИЛИКЛАР БАРТАРАФ ЭТИЛАДИ

БУХОРО.

Кучларнинг тўғри жойлаштирилганлиги, агротехника тадбирларининг энг яхши муддатларда ўтказилганлиги, техникага таяниб иш кўрилганлиги фан ва илғор тажриба ютуқлари қўлланилганлиги деҳқонларга бу йил сув танқислиги натижасида вужудга келган қийинчиликларни бартараф этиш имконини берди. Когон районидаги «Бухоро» совхози далаларида бўлган Чоржўй область пахтакорлари ўзаро текшириш бригадасининг аъзолари ана шундай хулосага келдилар.

Қорабекавул район партия комитетининг биринчи секретари Қ. Ҳаидов бундай деди:

— Биз Когон районининг меҳнатчилари мўл ҳосил тўплаш учун курашда резервлардан моҳирлик билан фойдаланаётганликларига ишонч ҳосил қилдик. Совхоз ишчилари далалардан 7100 тонна «оқ олтин» йиғиб-териб олишга қарор қилганлар. Экинларнинг ҳолати мажбуриятнинг бажарилишидан далолат беради Деҳқонлар шу йўлда астойдил меҳнат қилмоқдалар. Майдонларнинг асосий қисмида ўсимлик тупларининг қалинлиги яхши, кўсаклар тез шаклланмоқда.

Бироқ, текширувчилар таъкидлаб ўтганидек, хўжаликнинг ҳамма бўлимларида ҳам ҳосил тўғрисида ана шундай зўр ғамхўрлик қилинаётгани йўқ. Совхознинг иккинчи ва учинчи бўлимларида август ойида ғўза парвариши сезиларли даражада бўшаштириб юборилган. Бу ерда чеканка ҳам суст суръатлар билан олиб борилмоқда. Текшириш кунида биринчи бўлимнинг 600 гектар пахтазоридан фақат 250 гектарида чеканка ўтказилганлиги маълум бўлди. Ҳолбуки, чеканкачи ҳозирдаёқ тугаллаш зарур эди.

Туркманистон деҳқонларининг вакиллари Олот ва Шофиркон районларининг колхоз ва совхозларида ҳам бўлдилар. Улар бу районларда барқ уриб ўсаётган ғўзалар билан бир қаторда ривожланишда орқада қолаётган ўсимликларни ҳам кўрдилар. Ишлов бериш суръатларининг ва дала ишлари сифатининг пасайтириб юборилганлиги ғўзаларнинг ўсишда орқада қолишига сабаб бўлмоқда. Иш шу йўсинда давом эттирилса, деҳқонлар ҳосил учун олиб борилган қаттиқ курашда қўлга киритган ютуқларини бой бериб қўйишлари мумкин.

Мусобақадош дўстлар ана шу камчиликларни тугатиш йўлларини пахтакорларга кўрсатиб бердилар.

(ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА УЧРАШУВ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари А. П. Кириленко, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари Б. Н. Пономарев ва КПСС Марказий ревизия комиссияси аъзоси, КПСС Марказий Комитети халқаро бўлими мудирининг ўринбосари В. В. Загладин 7-8 августда КПСС Марказий Комитетида Италия Компартияси раҳбарлигининг ва секретариатининг аъзоси Ж. К. Пайетта, ИКП раҳбарлигининг аъзоси А. Натта, ИКП секретариатининг аъзоси Д. Черветти билан учрашди.

Ўртоқларча вазиятда ўтган суҳбат давомида томонлар халқаро вазиятнинг ва жаҳон коммунистик ҳаракатининг баъзи масалалари тўғрисида фикрлашиб олдилар. Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг муваффақиятли якунланиши Европадаги барча халқлар учун жуда катта аҳамиятга эга эканлиги ва халқлар тинчлиги ҳамда хавфсизлигини янада мустаҳкамлаш учун янги қулай истиқбол очиб беришни уқтириб ўтдилар.

Кенгаш кескинликни юмшатишнинг янги босқичини бошлаб берди, ижтимоий тузумлари турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципларини мустаҳкамлаш ва тенг ҳуқуқларда ҳамкорлик муносабатларини йўлга қўйишда муҳим қадам бўлди.

Ҳозирги вақтда энг муҳим нарса сиёсий кескинликни юмшатишни ҳарбий соҳадаги кескинликни юмшатиш билан тўлдиришдан ҳамда ялпи ва тўла қуролсизланиш йўлидан олға бориб, қурол-яроғларнинг қисқартирилишига эришишдан иборатдир.

Ҳар иккала партиянинг вакиллари эълон қилинган принциплар ҳамда аҳдномаларнинг амалга оширилиши тинчликсевар кучлардан янада зўр бериб куч-ғайрат сарфлашни, тинчлик ва кескинликни юмшатиш ишига қарши турган кучлар томонидан бўладиган қийинчиликлар ҳамда тўсқинликларни бартараф этишни талаб қилиши таъкидлаб ўтилди.

Томонлар шуни таъкидлаб ўтдиларки, тинчлик ва тинч-тотув яшаш принципи халқаро ҳамкорлик ҳамда социал тараққиёт ишини олға силжитиш учун қулай шарт-шароит вужудга келтиради ва барча халқларнинг манфаатига мос бўлиб тушади. Жумладан, маҳаллий ҳокимият органларига бўлиб ўтган кейинги сайловда Италия Компартиясининг эришган муваффақияти шуни кўрсатиб турибди.

Португалиядаги аҳвол тўғрисида ҳам фикрлашиб олинди. Бу мамлакатда вазият кескинлашаётганлиги ва коммунистларга нисбатан зўравонлик қилинаётганлиги, коммунистик ва бошқа демократик ташкилотларнинг биноларига ҳужум қилинаётганлиги муносабати билан томонлар ташвишланаётганликларини билдирдилар.

Шу муносабат билан ҳар иккала делегация Португалия коммунистлари ва бошқа демократик кучлари билан бирдамликларини изҳор қилдилар. Реакция кирдикорлари мана шу кучларга қарши қаратилган. Делегациялар мамлакатда Португалия халқининг революцион ғалабаларини ҳимоя қилиш йўлида антифашист, демократик режимни мустаҳкамлаш учун курашаётган қуролли кучлар ҳаракатининг, коммунистлар, социалистлар, барча сўл прогрессив кучларнинг ҳаракат бирлиги зарурлигини кўрсатиб ўтдилар.

А. Н. КОСИГИННИНГ ПОЛЬША ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИГА ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА

Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси ва Польша Халқ Республикаси Министрлар Советининг таклифига биноан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин август ойининг ўрталарида дўстлик визити билан Польша Халқ Республикасига боради.

МЕҲНАТ ТУҲФАЛАРИ

БУХОРОДАГИ 163-қурилиш тресги коллективи ўз байрамини беш йиллик планни муддатидан илгари бажариб, катта меҳнат ғалабаси билан кутиб олмоқда.

Бухоро бинокорлари анчагина муваффақиятларга эришдилар. Мисли кўрилмаган қисқа муддат ичида — икки йил ўрнига тўққиз ой мобайнида улар Бухоро ип-газлама комбинатининг биринчи навбатини барпо этдилар.

Қадимий Бухоронинг қиёфаси кундан-кунга ўзгариб бормоқда. Бунда трест коллективининг анчагина хизмати бор. Беш йиллик мобайнидагина қадимий шаҳар меҳнат аҳлига 256 минг квадрат метр уй-жой, 7 та мактаб, 10 та болалар боғчаси ва яслилари қуриб берилди. Муҳташам меҳмонхона, сут заводи, мактабгача тарбия педагогика билим юрти, касалхона, маданий-маиший объектлар фойдаланишга топширилди.

— Коллективимиз, — деди трест бош инженери И. Бурҳонов, — қурилиш-монтаж ишларининг сифатига жуда катта аҳамият бериб, шунга эришдики, эндиликда кўпдан-кўп опалубка ва арматура буюмлари завод шароитларида тайёрланмоқда.

Беш йиллик план бажарилган бўлса ҳам, ҳали олдимизда анчагина янги вазифалар турибди. Жиззах областидаги устки трикотаж буюмлар фабрикасини, Бухоро ва Когонда янги уй-жой кварталларини, мактаблар, поликлиникаларни муддатидан илгари фойдаланишга топшириш керак.

Трест коллективи КПСС XXV съезди шарафига йил охирига қадар беш йиллик топшириққа қўшимча қилиб 9 миллион сўмлик иш бажаришга аҳд қилди.

А. ФОЗИЛОВ,
ЎзТАГ мухбири.

ЎЗАРО ТЕКШИРИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

ЎЗБЕК ПАХТАКОРЛАРИ ҚАРДОШ ОЗАРБАЙЖОН ДАЛАЛАРИДА

Пушкин районидаги Самад Вурғун номли колхозда ўзбек пахтакорлари кўрган пахтазор камдан-кам учрайди. Яхшилаб парвариш қилинган бепоён, теп-текис далалар, ҳар туп ғўзада 10-12 тадан бўлиқ кўсак санаш мумкин.

Қўш Ленин орденли ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли Мажид Гасанов раҳбарлигидаги пахта етиштирувчи комплекс механизация бригадасининг далалари айниқса кўзни қувонтиради. Бу ерда ҳосилдорлик планини икки ҳисса қилиб бажаришга қарор берилган.

Ўзбек пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадаси иш зонасига кирган тўққиз район — Соатли, Собиробод, Пушкин, Сальян, Нефтчала, Имишли, Фузулий, Жабраил ва Зангелан районларининг ҳаммасида далалар яхши парваришланганлиги кўриниб турибди. Озарбайжон пахтакорлари партия XXV съезди шарафига олган юксак мажбуриятларини шараф билан бажаришларини ғўзанинг аҳволидан ҳам билса бўлади.

Ази Асланов номли колхоз — Имишли районидаги серҳосил хўжаликлардан бири. Ўзбек деҳқонлари Озарбайжон пахтакорларига ғўзаларнинг ён шохларини қўшимча чеканка қилишни, культивация ишларини 20 августгача давом эттиришни маслаҳат бердилар. Бу эса ҳосилдорликни анча ошириш имкониятини беради. Меҳмонларнинг тавсиялари колхоз йиғилишида муҳокама қилинди.

Зангелан районининг пахтакорлари юксак мажбурият олдилар. Улар пландаги 29 центнер ўрнига 1100 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнерлик ҳосил етиштиришга қарор бердилар.

Пахтачи районидаги Калинин номли колхоз механизатори, СССР Олий Совети депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Бошер Шовхиев билан Иштихон район партия комитетининг секретари Ҳайрулла Иброҳимовлар шу райондаги «Бакинский рабочий» колхози далаларини кўздан кечириб бўлгач, Озарбайжон пахтакорларининг меҳнатига юқори баҳо бердилар. Колхозчилар 320 гектар ерда 50 центнерлик ҳосил йиғиштириб олишга аҳд қилганлар. Деҳқонлар учун ноқулай келган йилда бунча ҳосил тўплаш чакана иш эмас. Юксак мажбуриятни муваффақиятли бажариш учун ҳозир ғўзага жуда катта эътибор бериш керак. Ўзбек пахтакорлари мусобақадош дўстларининг диққат-эътиборларини айрим бригадаларнинг далаларида бегона ўтлар ўсиб ётганлигига, ғўзаларни бир текис суғормасликка йўл қўйилаётганлигига, айрим жойларда культивация тўхтаб қолганлигига қаратиб ўтдилар. Бу нуқсонларни ҳеч кечиктирмай тузатиш керак. Акс ҳолда колхоз пахтакорлари ҳар гектар ерда 5 центнергача ҳосилни бой бериб қўйишлари мумкин.

Қардош Озарбайжонда ўзаро текшириш бригадасининг қатнашчилари ибратли тажрибаларни ҳам ўрганиб олдилар. Меҳмонлар Сальян районидаги Низомий номли, Нефтчала районидаги Шаумян номли, Жабраил районидаги 28 Апрель номли, Соатли районидаги «Адигюн» колхозларида ва муттасил мўл ҳосил олиш илғор тажрибасининг ҳақиқий маконлари бўлиб қолган бошқа кўпгина хўжаликларда пахта етиштиришни комплекс механизациялаш, меҳнатни моҳирона ташкил этиш борасида кўпгина янги, илғор усулларни кўрдилар.

Қардош Озарбайжон далаларида мўл пахта ҳосили тўпланмоқда. Ҳар гектар ерда ўтган йилдагига қараганда минг туп кўп ғўза ўстирилмоқда. Агар бултур август ойи бошларида ҳар туп ғўзадаги кўсаклар 4-7 тадан ошмаган бўлса, ҳозир 6-9 тага етди. Хўжаликларда ғўзанинг ривожи ўтган йилги муддатлардан 10 кун илдамроқ бормоқда.

* * *

Озарбайжон Компартияси Марказий Комитети бюросининг кенгайтирилган мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда Ўзбекистон пахтакорлари ўзаро текшириш бригадасининг раҳбари — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қишлоқ хўжалиги бўлимининг мудири Х. Мажидов ва Озарбайжон деҳқонлари билан мусобақалашаётган Ўрта Осиё қардош республикалари пахтакорлари бригадаларининг раҳбарлари берган ахборотлар тингланиб, муҳокама этилди.

Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Г. А. Алиев катта иш қилганликлари учун, қимматли маслаҳатлар ва тавсиялар берганликлари учун Ўзбекистон, Тожикистон ва Туркманистон вакилларига самимий миннатдорчилик билдирди.

ЎзТАГ махсус мухбири.
Боку шаҳри.

БУГУН — ҚУРУВЧИЛАР КУНИ

ҚУТЛУҒ КАСБ СОҲИБЛАРИ

Бугун — асрлар бўйи қақраб ётган чўлларда, яйдоқ саҳро ва даштларда бутун бошли шаҳарлар, посёлкалар тиклаётган, янгича замонавий уй-жойлар қураётган, давримизнинг улкан иншоотларини барпо этаётган қутлуғ касб соҳиблари — қурувчилар байрами. Шу муносабат билан мухбиримиз Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министри ўринбосари В. Н. Арбузовга бир неча саволлар билан мурожаат қилди.

— Республикамиз қишлоқ бинокорлари ўз байрамларига қандай совғалар билан келишди?

— Бепоён мамлакатимиз улкан қурилиш майдонидир. Қаёққа қараманг, осмонга бўй чўзган ҳавозаларни, ковшини тўлдириб тупроқ чиқараётган экскаваторларни, кун сайин қаватма-қават ортиб бораётган баланд биноларни кўрасиз. Ҳозир шаҳарлардагидек қишлоқ ва посёлкаларимизда ҳам кенг кўламда ана шундай бунёдкорлик ишлари олиб бориляпти. Янги-янги колхоз-совхоз марказлари, шинам қишлоқлар, турна қатор массивлар барпо этилмоқда. Темир йўл ва автомобиль магистраллари очилмоқда. Ҳаво йўллари учун аэровокзаллар тикланётир. Яйдоқ даштларда кечагина дастлабки, бугун эса кўплаб уй-жойлар қад кўтаряпти. Мактаблар, корхоналар, даволаш ва дам олиш муассасалари, маданий-маиший ҳамда маъмурий бинолар қурилмоқда. Уларни барвақт ва сифатли фойдаланишга топшириш учун курашаётган қишлоқ бинокорлари ўз байрамларига арзигулик меҳнат зафарлари билан келдилар.

Барча пудрат ишлари ҳажми бугунгача ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 5 процент кўп бажарилди. Илғор тажрибалар, фан-техника янгиликларидан оқилона фойдаланиш, қурилишда бошқарувни такомиллаштириш, ишлаб чиқариш ва бинокор меҳнатини намунали ташкил этиш туфайли қурилишларда меҳнат унумдорлиги 6,1 процент ўсди. Чорва биноларини иситиш конструкциялари билан таъминлаш ҳажми 24 минг квадрат-метрга кўпайди. Ёки 1974 йилдагига қараганда 1,5 баравар ортди.

Министрлик бўйича қабул қилинган социалистик мажбуриятлар бир миллион сўмлик қилиб ошириб бажарилди. Бу ютуққа, айниқса, Қашқадарёдаги 19-қурилиш тресты коллективи катта ҳисса қўшди. Коллектив беш йиллик планни шу йил май ойидаёқ уддалаб бўлиб, йил охиригача яна 16 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажаришга аҳд қилишган. Саноатнинг енгил, гўшт-сут, озиқ-овқат сингари муҳим тармоқларида, Қишлоқ хўжалик министрлигида пудрат ишлари анча ошириб бажарилди.

— Қишлоқ бинокорларининг Бутуниттифоқ қурувчилари мусобақасида қўлга киритган ютуқлардан қай бирини энг салмоқлиси дейиш мумкин?

— Ростини айтганда, қуёшли диёримиз қишлоқлари қурилишларида тер тўкаётган кўп сонли бинокорлик коллективлари шу кунларда янада зўр ғайрат билан ишламоқдалар. Улар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVIII пленуми қарорларидан руҳланиб, жонажон партиямизнинг бўлажак XXV съезди шарафига социалистик мусобақани тобора авж олдирмоқдалар.

Машҳур қурувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Николай Злобин ташаббуси билан ишлаётган 150 бригадада якунловчи йилда 8,6 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилди. Бу — қурувчилган зафарларимизнинг энг яхшиси деб баҳоланса арзийди. Негаки, бу — министрлигимиз кучи билан бажарилган ишнинг 8,3 процентини ташкил этади. Шунингдек, тежамкорлик бобида ҳам яхши кўрсаткичларга эришдик. Якунловчи йил бошидан буён 3075 тонна цемент, 6109 куб метр ёғоч, 1036 тонна металл, кўплаб ёқилғи ва бошқа хил қурилиш материаллари тежаб қолдик.

— Беш йиллик топшириқларининг муваффақиятли бажарилишига муносиб ҳисса қўшаётган илғор бинокорлар ҳақида ҳам икки оғиз сўзлаб берсангиз?

— Улар ҳақида фахрланиб гапириш керак. Юқорида айтиб ўтилган барча ютуқларимизнинг соҳиблари шулар, ахир. Министрлик коллективлари ўртасида ҳозир 239 бригада беш йиллик планларини бажариб бўлиб, ўнинчи беш йиллик ҳисобига ишламоқдалар. Уларда 3374 нафар қурувчи астойдил меҳнат қиляпти. Фарғонадаги 9-трест бинокори А. Абдужалилов, Сурхондарёдаги 11-трест қурувчилари А. Бахшалиев, К. Цапляк, Қашқадарёдаги 19-трест бунёдкорлари М. Рўзимуродов, С. Зокиров сингари ўртоқлар бош бўлган бригадалар коллективлари аллақачон 1976 йил меҳнат календарини очдилар. Айниқса, сурхондарёлик М. Шукшин, К. Қобилов, бухоролик Р. Хабибов сингари злобинчи бунёдкорлар мусобақада пешқадамлик қилишяпти, 1976 йил ҳисобига иш бажармоқдалар. Уларнинг ҳаммаси бошқараётган комплекс бригадалар уй-жой ва жамоат биноларини тиклашда барчага ибрат бўлишмоқда.

Республикамиз қишлоқ бинокорлари беш йиллик ва унинг якунловчи йилини зарбдор ишлар билан нишонлашга, КПСС XXV съездини меҳнатда янги муваффақиятлар билан кутиб олишга бел боғлашган. Ўтган ойларнинг якунлари эса уларнинг сўзи билан иши бирлигидан далолат бериб турибди.

— Республикамиз экономикасини оширишда муҳим роль ўйновчи қандай объектлар қурилялти?

— Ҳозирги кунда республикамиз қурилиш харитасида ҳар куни бир ўзгариш, бир янгилик бўляпти десак хато қилмаган бўламиз. Буни сўнгги йилларда ҳар бир кварталда олтинчи беш йиллик давридаги қарийб бир йиллик қурилиш ишлари бажарилаётганидан ҳам билса бўлади.

Тўққизинчи беш йилликнинг ўтган даври ичида қурувчиларимиз каттагина ишларни бажардилар. Қатор йирик объектлар ишга туширилди. Қаршида Ульянов канали, Катта Наманган каналининг бир қисми, «Наврбаҳор» шаҳарчаси, 408 километрлик Қўнғирот—Бейнов темир йўли, Кармана гидроузели, Туямўйин гидроузелининг бир қисми сингари иншоотлар шулар жумласидандир.

Булар ҳали чегара эмас. Биз келгусида яна ҳам янги-янги марраларни кўзлаб турибмиз. Андижон областининг Жалолқудуқ районида винозаводи, Нукусда қишлоқ қурилиши комбинати, республика шаҳар ва посёлкаларида 17 та ҳунар-техника билим юртлари бинолари тез вақт ичида фойдаланишга топширилади.

«ВЕНЕРА-9» ВА «ВЕНЕРА-10» ПАРВОЗИНИ ДАВОМ ЭТТИРМОҚДА

ОЛИС КОСМИК АЛОҚА МАРКАЗИ, 8 август. (ТАСС). Шу йил 8 ва 14 июнда ердан парвоз этган «Венера-9» ва «Венера-10» автомат станциялари планеталараро учишни давом эттирмоқда.

Ўтган вақт ичида станция билан 76 марта радио алоқа сеанси ўтказилди. Радио алоқаси чоғида траектория ўлчовлари бажарилди. Борт системаларининг иши контроль қилинди, ерга илмий ва телеметрик маълумотлар берилди.

Парвоз давомида станцияларда ўрнатилган илмий аппаратлар ёрдамида планеталараро фазонинг физик хоссалари тадқиқ этилмоқда.

«Венера-9» ва «Венера-10» планеталараро автомат станциялар мўлжалга яқин траектория бўйлаб ҳаракатини давом эттирмоқда. 8 августда «Венера-9» станцияси ердан 17,3 миллион километр, «Венера-10» станцияси эса 15,6 миллион километр масофада эди.

Телеметрик ахборот маълумотларига қараганда, ҳар иккала станциянинг борт системалари нормал ишлаб турибди. «Венера-9» ва «Венера-10» автомат станциялари 1975 йил 22 ва 25 октябрда планета атрофига етиб боради.

ҚУРУВЧИЛАР БАЙРАМИ

Мамлакатнинг энг яхши бинокорлари — янги электр станциялар ва заводларни, шаҳар ва посёлкаларни барпо этаётган, Кама автогигантини ва Москвадаги баланд биноларни қураётган, Байкал—Амур магистрали ва ғоят олис қувурларни ётқизаётган кишилар 8 августда Союзлар уйининг Колонна залига тўпланишди. Бу ерда қурувчилар кунига бағишланган тантанали йиғилиш бўлди.

Йиғилиш президиумида СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари В. Э. Димшиц, И. Т. Новиков, КПСС Марказий Комитети қурилиш бўлимининг мудири И. Н. Дмитриев, СССР ва РСФСР министрлари, пойтахтдаги партия ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, ишлаб чиқариш илғорлари ўтиришибди.

Йиғилишни КПСС Москва шаҳар комитетининг секретари Н. А. Рожков очди.

Йиғилишда Москвадаги биринчи уйсозлик комбинатининг бригада бошлиғи А. В. Авилов, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари А. И. Илларионова, И. И. Колинько, Н. К. Ильин ва бошқалар сўзга чиқишди.

Тантанали йиғилиш қатнашчилари ғоят баланд руҳ билан КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советига табрикнома қабул қилдилар. (ТАСС).

КОММУНИСТЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

Ташаббускорлар

Ойша Абдураҳмонованинг таржимаи ҳоли жуда кўп ишчи аёллар биографиясига ўхшаш оддийгина: 1932 йилда туғилди. Атиги бошланғич синфларнигина битира олди. Бунга уруш сабаб бўлди. Қирқинчи йилларнинг ўсмирлари тақдири — айнан унинг ҳам тақдири. Ўн тўрт ёшида ишга кирди. Бугун у баркамол, номи бутун республикага танилган ишчи. Тўрт боланинг онаси. Турмуш ўртоғи ва ўғли—уччаласи бир корхонада ишлашади.

● ●

У корхонага, Марғилон шойи комбинатига ишга келганида жуда ҳам ёш эди. Эсида: уни шогирдликка олаётган тўқувчи Мерем Билолова қизчага қараб аста бош чайқаган ва: «Сингилгинамей, ҳали болансан-ку? Бунинг устига нозиклигингни қара-я», — деганди ачиниб. Ўшанда Ойшанинг жаҳли чиққанди. Буни пайқаган бўлажак устози қизнинг кифтига оҳиста қоқиб, дуруст, ориятликкинага ўхшайсан. Кўзларингда ўт ёниб турибди, деб қўйди.

Шў гапгаям йигирма саккиз йил бўлибди. Ўшанда Мерем Билолова билиб айтган экан. Бу нарса биринчи йиллардаёқ билинди: Ойша Абдураҳмонова сменадагина эмас, балки ўзи ишлаётган 1-тўқув корхонасида ҳам энг тиришқоқ, янгиликка ўч, айтганининг уддасидан чиқадиган, шу билан бирга жуда ҳам дилкаш ва оққўнгил ишчи сифатида танилди. Тўрт-беш йилнинг нариёғида ишга келган бу қизнинг сурати «Ҳурмат тахта»сида пайдо бўлганди. Йиғилишларда президиумга сайланди. Бунга у ҳалол меҳнати, уқуви, хуш хулқи ва одоби билан эришганди.

Минг тўққиз юз олтмиш олтинчи йилларга келганда комбинатда Ойша Абдураҳмоновадан ўзадиганлар кам қолганди. Аммо, у ҳамон аввалгидек илғорлик билан ишлайверди. Мақтовлардан гангиб қолмади. Худди шу фазилати унинг ҳурматига ҳурмат қўшаверди. Меҳнатдаги ғоят юксак кўрсаткичлари, мусобақаларда муттасил ғолиблиги учун 1971 йилда партия ва ҳукуматимиз унинг кўксига Ленин орденини тақиб қўйди.

Бу мукофот забардаст тўқувчининг ғайратига ғайрат, шижоатига шижоат қўшиб юборди, унинг кўз ўнгида янада кенг ва ёркин фаолият майдони очилгандай бўлди. Ойша Абдураҳмонова ўша кезларда тўққизинчи беш йиллик давомида икки беш йиллик топшириғини бажараман, деб энг мўътабар минбардан туриб сўз берди. Моҳир тўқувчи ваъдасига ваъфо қилди, шу йилнинг мартида ўнинчи беш йиллик шахсий топшириғини ҳам бажарганлиги ҳақида рапорт берди.

КАМОЛОТ

Яқинда комбинат партия комитети ана шу донгдор тўқувчининг КПСС XXV съезди шарафига олган янги мажбуриятини кўриб чиқиб маъқуллади. Коммунист О. Абдураҳмонова ўзининг янги социалистик мажбурияти ҳақида гапирар экан, 1975 йилнинг мартидаёқ икки беш йиллик планни бажарганини таъкидлаб ўтиб, йил охиригача яна 22 минг метр, ёҳуд бир йиллик программада белгиланганидан кўра кўпроқ шойи газлама тўқиш, съезд очиладиган кунгача 1976 йил биринчи квартал планини бажариш, планда кўрсатилганидек 80 ўрнига маҳсулотнинг 95 процентини биринчи сортга топшириш мажбуриятини олганлигини, шу билан бирга икки нафар шогирд тайёрлашга аҳд қилганини билдирди.

— Ишга, танлаган касбига киши меҳр-муҳаббат билан қараши керак, — дейди тўқувчи. — мана, ишга келдим, кун ўтса бўлди деган тўқувчи хато қилади. Ўзини ҳам, ўзгаларни ҳам алдайди. Мен йигирма саккиз йил бадалида 30 та шогирд тайёрладим. Уларнинг кўпчилиги яхши ишчилар қаторидан жой олишган. Корхонага эндигина келган шогирдларимдан биронтасида лоқайдликни пайқаб қолсам, бутун эътиборимни уни шу қусурдан ҳалос этишга қаратаман.

Ойша Абдураҳмонова олти станокда ишлайди. Шунча дастгоҳни бошқариш катта малака, чаққонлик ва уқувли бўлишни талаб этиши тўғрисида гапириб ўтирмаса ҳам бўлади.

— Мен коммунистман, — дейди О. Абдураҳмонова. — Коммунист эса ҳар ишда бошқаларга ўрнак бўлиши керак. Шахсий ибрати билан уларга етакчилик қилиши зарур. Бу ҳар доим мени янада унумли ишлашга даъват этади.

У бунга эришяпти ҳам. На фақат ўзи ишлаётган участка ва цехда, балки бутун корхона коллективи ўртасида авангардлик қилмоқда. Секундларнинг қадрига етган тўқувчи ҳар сменада 84 метр ўрнига 120 метр ва ҳатто ундан ҳам ошириб газлама тўқияпти. Унинг ҳозир саксон биринчи йил ҳисобига меҳнат қилаётганлигининг сабаби ҳам ана шунда.

Ёш тўқувчиларга мураббийлик ҳақида гап борганида Ойша Абдураҳмонова бир оз ҳаёлга чўмгандек бўлди. Чунки, бу корхона партия ташкилоти зўр бераётган, ўзининг бутун фаолиятини қаратаётган энг нозик масала—ёш кадрлар билан ишлаш, уларни тарбиялаб вояга етказиш, коммунизмнинг актив қурувчилари қилиб етиштириш масаласи эди. Кўп йиллик ишлаб чиқариш тажрибасига эга бўлган коммунистлар партия ташкилотининг корхонада мураббийлик ҳаракатини янада кучайтириш юзасидан қабул қилган қарорини изчиллик билан амалга ошириб, кўплаб ёш ишчиларни ўз тарбиясига олдилар. Ёшлар билан шартнома тузиб, уларга касб-ҳунар ўргатиш ва уларни ўзлари каби моҳир тўқувчи қилиб етиштириш ҳаракати ана шу тарзда вужудга келди. Мураббийликни янада ривожлантириш тўғрисидаги масала партия йиғилишида муҳокама қилинганида коммунист Ойша Абдураҳмонова ҳам сўз олиб, шундай деган эди:

— Уддабурон ёшлар етишяпти. Уларга ҳар қандай ишни ишониб топширсак эплаб кетаверишади. Фақат уч-тўрт ой, нари борса ярим йил улар билан қаттиқ иш олиб бориш зарур. Мен ҳозиргача ўттизта шогирдга ҳунар ўргатганман. Яна ўргатаман. Шогирдларим уста тўқувчи бўлса ҳам уларни ҳамон назаримдан қочирмайман. Аммо мен бу ерда бошқа масала ҳақида гапирмоқчиман. Келаётган шогирдларнинг кўпи ёш қизлар. Уларнинг баъзилари турмушга чиққач, ишдан бўшаб кетишяпти. Бунга куёв ва унинг ота-оналари сабабчи бўлмоқдалар. Шунинг учун мен бошланғич партия ташкилоти маҳаллаларда тушунтириш ва тарбиявий ишларни янада кучайтириши зарур дейман.

Бу елкасида катта ҳаётий тажрибаси бўлган коммунист аёлнинг гаплари эди. Ойша Абдураҳмонова корхонада ана шу таклифнинг биринчи ижрочиларидан бўлди. Партия ташкилоти маҳаллаларда тарбиявий ишларни кучайтириш юзасидан тадбирлар белгилади. О. Абдураҳмонова бошқа коммунистлар билан бирга маҳаллама-маҳалла, уйма-уй юриб тушунтириш ишларини олиб борди, ёш қиз-жувонларни комбинатга ишга чорлади. Донгдор тўқувчи ишлаётган 1-корхона коллективи ҳамкорлик, ҳамжиҳатлик, ўзаро ёрдам, ҳусусан ёшларга кўмак беришда ибрат бўлмоқда. Цехда ишга янги келган ёш ишчилар 72 илғор ва тажрибали тўқувчи мураббийлигида меҳнат қилмоқдалар. Ойша Абдураҳмонова эса Людмила Турихинани ўз мураббийлигига олди. Тўғри, бу ишчи ёш эмас, корхонада саккиз йилдан бери ишлайди. Аммо у смена топшириқларини бажаролмасди. Ойша Людмиланинг дардини тинглади, уйига борди, оилавий аҳволи билан танишди. Жувоннинг акаси унинг комбинатда ишлашига тўсқинлик қилаётган экан. Ойша ишчи аёлга ёрдам берди. Энди унинг сменадоши Л. Турихина илғор тўқувчилар қаторига ўтиб олиб, смена топшириқларини ҳам муттасил ошириб бажармоқда. Уй жойи ҳам, хаёли ҳам тинч.

Эл-юртига садоқат билан хизмат қилиш, юксак инсоний фазилат, теварак-атрофидагиларга меҳрибонлик, меҳнатда тинмай изланиш коммунист Ойша Абдураҳмоновага катта ҳурмат ва эҳтиром келтирди.

О. ҲАКИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Ҳикоятхон Улмасова Тошкент қишлоқ хўжалик институтини муваффақиятли тугаллаб, Қува районидаги Димитров номли колхозга ишга келди. Ёш агроном бу ерда пахтачилик бригадасига етакчилик қилмоқда. Бригада аъзолари ихтиёрида 50 гектар пахта майдони бор. Мажбурият юксак — гектаридан 50 центнердан! Бригада аъзолари ёш агроном етакчилигида ғўза парваришини кун сайин кучайтириб, далаларда мўл ҳосил тўпламоқдалар. Суратда: Ҳикоятхон Улмасова. Ю. Богданов фотоси.

ИЛҒОР ТАЖРИБАЛАР — ОММАГА

МУСОБАҚА—МИЛЛИОНЛАР ИЖОДИ

Республикамиз ишчилар синфининг илғор вакиллари Ойша Абдураҳмонова, Борис Ефремов, Дилбар Қулматова ва Авазжон Валиевларнинг яқинда матбуотда эълон қилинган ташаббуси кенг қулоч ёзмоқда. Бу ташаббус саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ва алоқа ташкилотлари ходимларини тўққизинчи беш йиллик якунловчи йили мажбуриятларини муддатидан илгари адо этиш ҳамда шонли Ленин партиясининг XXV съездини муносиб кутиб олиш учун янги марраларни эгаллашга даъват этаётир. Бунга эришиш учун ҳамма жойда социалистик мусобақани оммавийлаштириш, унинг жанговарлиги ва таъсирчанлигини ошириш, бу соҳада яхши натижаларга эришаётган коллективларнинг тажрибаларини кенг ёйиш зарур. Ўзбекистон касаба союзлари республика совети қошидаги социалистик мусобақа ва меҳнатга коммунистик муносабат ҳаракати бўйича координация-методика кенгаши ўзининг навбатдаги йиғилишида мазкур масалаларга алоҳида эътибор берди. Кенгаш В. П. Чкалов номли Тошкент авиация бирлашмасининг ишлаб чиқариш коллективлари, ишчи ва хизматчилари ўртасидаги социалистик мусобақани ўрганиб, унинг шартларини бошқа коллективлар учун тавсия этди. Енгил ва пахта тозалаш саноати касаба союз комитетларининг илғор тажрибаларни ва қимматли ташаббусларни оммалаштириш соҳасидаги фаолиятини маъқуллади.

Кенгашда Ўзбекистон касаба союзлари Советининг секретари Ҳ. Нўъмонов республика саноатининг шу йил етти ойлик иш натижалари ҳақида ахборот бериб, касаба союзлари комитетларининг вазифаларига тўхталди.

МАҲОРАТ КЎРИГИ

Область аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналари ўртасида биринчи марта кийим ва пойафзалларнинг янги, энг яхши моделларини ишлаб чиқиш бўйича конкурс ўтказилди. Бу конкурс халқаро хотин-қизлар йилига бағишланди. Унда областдаги ўнлаб якка тартибда кийим тикув артелларининг қўли гул чеварлари иштирок этишди. Конкурсда, шунингдек, Тошкентнинг «Янгилик» трикотаж фирмаси, Чирчиқ кийим фабрикаси ва республикамизнинг бошқа энг илғор бичув ва тикув корхоналарининг бичувчилари ва моделчилари қатнашишди.

Маҳорат кўригига айланган бу конкурсда Навоий район маиший хизмат кўрсатиш комбинати бичувчиси У. Аронов, Бухородаги якка тартибда кийим тикиш фабрикаси бичувчиси М. Яҳёева ва бошқа бир неча уста бичувчи ва моделчилар дипломлар билан тақдирландилар.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

АҚШ ПАРЛАМЕНТ АЪЗОЛАРИНИНГ ВИЗИТИ

ЛЕНИНГРАД, (ТАСС мухбири). Вакиллар палатасининг спикери К. Альберт бошчилигидаги АҚШ конгресси аъзоларининг делегацияси бугун жавоб визити билан Совет Иттифоқига келди. Меҳмонлар дастлаб Ленинградда тўхтадилар.

СССР, АҚШ ва РСФСР давлат байроқлари билан безатилган «Пулково» аэропортида Америка парламенти аъзоларининг расмий делегациясини СССР Олий Совети Миллатлар Советининг раиси В. П. Рубен, СССР ва РСФСР Олий Советларининг депутатлари, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

К. Альберт аэродромда гапириб, Совет Иттифоқи билан Америка Қўшма Штатлари иккинчи жаҳон уруши тамом бўлгандан кейин ўтган ўн йиллар мобайнида ҳамжиҳатлик сари оғир йўлни босиб ўтганликларини уктириб ўтди. Совет — Америка муносабатларини янада ривожлантиришга кўмаклашиш, деди у, ҳозирги куннинг энг муҳим проблемаларидан биридир. АҚШ конгресси аъзоларининг делегацияси шу мақсад билан Совет Иттифоқига келди. Барча давлатлар шу мақсадга содиқ бўлиб қолсалар, биз планетамизнинг тақдири бахтиёр бўлишига амин бўла оламиз.

Америка конгресси аъзолари делегацияси тушдан кейин Нева бўйидаги шаҳарнинг диққатга сазовор жойлари билан танишдилар.

* * *

К. Альберт ТАСС мухбири билан суҳбатда бу сафар муваффақиятли ўтади ва халқаро кескинликни юмшатиш ишига хизмат қилибгина қолмай, шу билан бирга замонамизнинг энг асосий проблемаларидан бири — қуролярoғларни қисқартиришга ҳам рағбатлантирувчи восита бўлади, деб ишонч билдирди.

К. Альберт Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг якунларини халқлар ўртасида яхши ҳамжиҳатлик йўлида қўйилган яна бир қадамдир, деб таърифлади.

Менинг фикримча, деди у, бу учрашув ғоят фойдали бўлди, унинг натижалари чуқур қониқиш ҳосил қилди.

Совет ходимларига ёрдам

НУКУС. Маҳаллий Советларнинг ҳамда уларнинг ижроия органларининг тажрибасини ўрганиш, умумлаштириш ва оммалаштириш. Ташкилий-оммавий иш юзасидан бу ерда тузилган республика методик кенгашининг вазифалари шулардан иборатдир. Бу кенгаш совет қурилишининг муҳим проблемалари юзасидан амалий тавсиялар ишлаб чиқиши ҳам керак. (ЎзТАГ).

ТЕХНИКА ШАЙ БЎЛСИН

Қишлоқ хўжалик ишлари кундалиги

Ғўза тупларини безаб турган бўлиқ кўсаклар ҳадемай очиламан деб турибди. Бу эса деҳқонни йиғим-теримга ҳар қачонгидан ҳам пухта ҳозирлик кўришга ундамоқда. Бугун деҳқон ўзидан ўзи сўрайди: пахта теримига ҳамма нарса шайми? Ҳеч нарса эсдан чиқиб қолмадими? Унинг бирдан-бир ташвиши — техника тўғрисида. Негаки, бу йилги йиғим-терим муваффақиятини ҳам девкор техника ҳал қилади. Ўзингиз ўйлаб кўринг-а: 5 миллион 200 минг тонна пахтани қўлда териб олиш учун қанчадан-қанча одамлар керак бўлади?! Деҳқоннинг бирдан-бир таянчи, унинг суянган тоғи—машиналардир. Фақат машиналар кучига таяниб етиштирилган ҳосилни қисқа муддатларда сира нобуд қилмасдан сифатли териб олиш ва бу ишга энг кам сарф—харажат қилиш мумкин.

Машина ўз афзалликларини намойиш қилиши учун у ишончли ва узлуксиз ишлаши керак. Қуйи Чирчиқ райони деҳқонлари унинг асл маъносига тушуниб, «Ҳосилни нобуд қилмасдан териб оламиз», деган ташаббус билан майдонга чиқишди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бу ташаббусни маъқуллади. Қуйи чирчиқликлар чигит экиш бошланмасдан олдин пахта териш техникасининг катта қисмини тахт қилиб қўйишган эди. Мана, энди улар ҳосил йиғим-теримини барча соҳаларда пухта тайёргарлик кўрган ҳолда кутиб олишяпти.

Табиий қийинчиликлар рўй берган бу йилги шароитда кўпгина хўжаликларнинг механизаторлари мавжуд техникани муддатидан илгари ремонтдан чиқариб қўйишди. Сирдарё, Ромитан, Охунбобоев, Поп, Чуст ва Денов районларида пахта териш машиналарининг қарийб ҳаммаси йиғим-теримга шайлаб қўйилди. Бу йил ҳосил одатдагидан барвақт етилиб пишмоқда. Лекин республикамизда терим агрегатларини тайёрлаш суръатлари ўтган йиллардагидан орқада қолаётир. Айниқса Қорақалпоғистон АССР, Хоразм, Наманган, Жиззах ва Қашқадарё областларида ремонт суръати суст. Ленинобод, Қўнғирот, Кегайли, Қарши, Қамаши, Янгиариқ ва Боғот районларида ремонт кечиктириб юборилмоқда.

Терим агрегатларини ремонтдан чиқариш Қашқадарё областида айниқса хавф остида қолаётир. Қашқадарё механизаторлари бир неча йиллардан буён пахтани машинада териш юзасидан ўз зиммаларига олган мажбуриятларини бажармай келмоқдалар. Бунинг устига улар ҳатто бу соҳадаги план-топшириқларини ҳам уддалай олмаётирлар. Ремонт суръатлари бу йил ҳам шундай бўлиш хавфи борлигини кўрсатиб турибди. Шу йилнинг июнь ва июль ойлари мобайнида областда бор-йўғи 113 та пахта териш агрегати ремонтдан чиқарилди. Бошқача қилиб айтганда ҳар куни устахоналардан ўртача иккита ҳам машина ремонтдан чиқарилмади. Бошқа областлар билан таққослаб кўрадиган бўлсак, шу давр ичида Андижон областида ҳар куни 7 та агрегат, Самарқанд областида — 8 та агрегат тахт қилиб қўйилди.

Қашқадарё области совхозларида техника ремонти суръатлари жуда суст. Қўриқ ердаги кўпгина совхозларда ишчи кучи етишмаслиги сабабли пахтани фақат машиналарда теришга тўғри келади. Афсуски бу хўжаликларда ҳам техника ремонти талабга жавоб бермайди. Мазкур хўжаликларнинг раҳбарлари нималарни ўйлашаётган экан-а?!

Бухоро областидаги баъзи хўжаликларда ҳам техника ремонти кечиктириб юборилмоқда. Агрегатларни «Узсельхозтехника» район бирлашмалари ихтисослаштирилган устахоналарига ремонтга келтириш муддатлари чўзилиб кетяпти.

Кўсак чувийдиган, тўкилган пахтани териб оладиган, кўрак терадиган машиналар ремонти ҳам суст бормоқда.

Қашқадарё области колхоз ва совхозларининг раҳбарлари, партия ташкилотлари бундан жиддий хулоса чиқариб, техникани тайёрлашни бутун чоралар билан тезлаштиришлари керак. Техника ремонтининг тугалланганлиги тўғрисида тезроқ рапорт беришга шошилиб, ишга, сифатга путур етказмаслик зарур. Жиззах, Тошкент ва Фарғона областларидаги бир қатор хўжаликларда ана шундай ҳоллар рўй бермоқда. Бу хўжаликларда ремонтдан чиқарилган машиналарда кўпгина кам-кўст топилаётир. Бундай машиналардан теримда юксак унум билан фойдаланиш амри-маҳол, албатта.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг бу йилги ҳосилни йиғиб-териб олишга тайёргарлик кўриш тўғрисида яқинда қабул қилган қарорида хўжаликлар раҳбарларининг, партия ташкилотлари ва қишлоқ хўжалиги органларининг вазифалари аниқ белгилаб берилган. Ана шу вазифаларнинг бажарилиши беш йилликнинг якунловчи йилида машиналардан камида 3 миллион тонна пахта териб олиш юзасидан қабул қилинган мажбуриятларнинг муваффақиятли адо этилишини таъминлайди.

Техникани мавсумга тезроқ шайлаб қўяйлик!

ХУШХАБАРЛАР

БАМ қурувчиларига узум. Наманган областидаги генерал Узоқов номли ихтисослаштирилган узумчилик совхози Байкал-Амур магистрали қурувчиларига ва Қозоғистон саноат марказларининг аҳолисига дастлабки юз тонна узум жўнатди. Энг яхши соҳибкорлардан Р. Парпиев ва И. Мирзаев бошлиқ бригадаларнинг ўзигина БАМга 400 тонна маҳсулот жўнатади. Бутун совхоз эса 3600 тонна узум етказиб беради.

Сифатни автомат контрол қилади. «Узбекбирлашув»нинг Қўқон консерва заводида томат-паста сифатини назорат қилиб турадиган 30 та автомат комплект монтаж қилишга киришилди. Бу ускуналарни Фарғона водийсига қардош Польша машинасозлари юборишган. Йил охирида бу асбоблар заводнинг техника контроли бўлими штатида «ишга киришади».

Беруний қимизи. Беруний районидаги колхозлараро «Спутник» пионер лагери менюси рўйхатига қимиз ва шубат ичимликлари ҳам ёзиб қўйилди. Бу ичимликлар Киров номли колхозда бия ва туя сутидан тайёрланади.

Суратларда — жонажон ўлка тасвири. Фарғоналик рассом— табиат манзараларини суратга олувчи Леонид Григорьевич Пантенко санъат шинавандаларининг ҳукмига ўзининг 40 йиллик ижодий фаолияти маҳсули бўлган суратларни тақдим этди. Унинг шахсий виставкаси шаҳар маданият уйида очилди: экспозицияга 60 дан кўпроқ асар қўйилган. (ЎзТАГ).

Томди районидаги Жабай Балимонов номли совхоз ўзининг тажрибали ва донгдор чўпонлари билан шуҳрат топган. Хўжаликда чорвачиликни ривожлантириш учун фидокорлик кўрсатаётган кишилар кўпчиликни ташкил этади. Суратда: совхознинг катта чўпонлари ака-ука Омонгелди ва Жақсилиқ Балимоновлар. Ака-укалар ўзаро мусобақалашиб ишлаб, юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар.

А. Усмонов фотоси, (ЎзТАГ).

ҲАМ ПАРВАРИШ, ҲАМ ТАРАДДУД

Пахтачиликда ҳал қилувчи дамлар давом этяпти. Миришкор сувчиларимиз, моҳир механизаторларимиз, қалби пахта ишқи билан ёнаётган азамат деҳқонларимиз сарфлаган меҳнат сарҳисобига яқин кунлар қолди. Кечагина ягана қилинаётган ва чопиқ қилинаётган ғўзалар ҳосил маржонини кўпайтиряпти. Шоналар гулга, гуллар кўсакка айланяпти. Пахтакорлар ҳосилини кўз-кўз қилаётган ғўза жамолига тикилар эканмиз, бу нарсага осонликча эришганлари йўқлигини ўйлаб кетасан, киши.

Ҳар йилнинг ўз ташвиши бор деганларидек, 1975 йил ҳам деҳқончилик учун осон бўлмади. Аввало қиш чўзилиб кетди. Баҳор серёмғир келди. Июнь, июль ойи ўрталарида уч-тўрт кунлаб давом этган шамол ўсимлик ривожига салбий таъсир этди. Айниқса сув танқислигини айтмайсизми? 80-90 баҳорни қаршилаган қарияларимиз ҳам сув ҳеч қачон бундай кам бўлмаганини айтяптилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республика колхозлари, совхозлари ва тайёрлов пунктларини 1975 йилги пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга ҳозирлаш тўғрисида»ги қарорида республикамиз пахтакорлари олдида турган улкан вазифалар батафсил баён этилган, йўл қўйилган камчиликлар кўрсатилиб, пахта йиғим-теримини пухта ҳозирлик билан кутиб олиш зарурлиги уқтирилган. Биз ғўза парваришини ҳам, теримга тайёргарлик ишларини ҳам шу қарор асосида ташкил этамиз.

Хўжалигимиз меҳнат аҳли йил бошида айтилганидек, мавжуд 1765 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 36 центнердан эмас, балки 40 центнердан, ёки ҳаммаси бўлиб 7 минг тонна ҳосил етиштиришга аҳду паймон қилдилар. Бу ўтган йилдагидан ҳар гектар ҳисобига 4 центнердан кўп демакдир.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Роҳатой Алиёрова, Зубайра Аҳмедова ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг аъзолари ҳосилдорликни 60 центнерга етказишга бел боғладилар. Умуман колхозимиз бўйича олти бригада ҳар гектардан 50 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олди. Ҳозир ҳамма майдондаги ғўзалар ёппасига кўсаклаяпти. Чеканка ўтган йилдагидан 10-12 кун илгари бошланди. Р. Алиёрова, З. Аҳмедовалар бошлиқ бригадаларда ҳар туп ғўзада 10-12 кўсак бунёдга келди. 50 центнерчилик ҳаракатига қўшилган С. Ўктамов, А. Бойбобоева, Ў. Валиева раҳбарлигидаги йирик илғор бригадалар ҳам ғўза парваришини уюшқоқлик билан ўтказиб, юқори ҳосилга замин яратдилар.

Бироқ, тўпланган ҳосил нишоналаридан кўнглимиз тўлгани йўқ. Колхозимиз бўйича юқорида айтилганидек, ҳосилдорликни бир йил ичида 4-5 центнерга кўпайтиришимиз керак. Бу янада ғайрат билан меҳнат қилиш, агротехника тадбирларини омилкорлик билан ва сифатли ўтказишни талаб қилади. Шундагина кўзланган мақсадга эришилади. Биз колхозимиз аъзолари билан зарбдор 60 кунлик вахтасида ишлаб, ғўза парваришини камида уч марта, авжи паст бўлган жойларда тўрт марта ўтказамиз. Шу кунгача ғўзаларга нормадаги минерал ўғитни бериб бўлдик. Аммо, ғўзалар ўғит талаб бўлса қўшимча озиқлантиришни давом эттиряпмиз. Ғўза ривожини ҳисобга олиб ҳар гектар ерга 7-8 тонна чиритилган гўнг солишга, «шарбат» оқизишга қарор қилдик.

Шу кунларда ғўзалар қийғос кўсаклаяпти. Бундай шароитда ўсимликнинг сувга талаби ошади, ҳароратнинг кўтарилиши эса бу талабни янада кўчайтиради. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, кейинги кунларда ҳавонинг жуда қизиб кетиши туфайли сизот сув юза жойлашган ердаги ғўзалар ҳам, чуқур жойлашган ердаги ғўзалар ҳам кўп сув талаб қилмоқда. Агар бунга бепарво қаралса ҳосил чўғига путур етиши мумкин. Шунинг учун ҳам сувчиларни 50 кишига кўпайтирдик. Ҳозир колхозимиз бўйича 300 киши сувчилик қиляпти. Ҳар литр сув, ҳар бир пайкалдаги ўсимликнинг ҳолати ҳисобга олиняпти. Сувчилар учун зарур шарт-шароитлар яратиб берилган. Тунги сувчилар кундузги сувчиларга нисбатан кўпроқ ҳақ оляптилар. Бу ўринда ўзининг фидокорона меҳнати билан бошқаларга ўрнак бўлаётган М. Суянов, Е. Тўлаганов, Н. Бойматов, И. Иброҳимова, З. Собитова. Х. Холдорова, Х. Эргашева ўртоқларнинг номини алоҳида ҳурмат билан тилга олиш керак.

Мўл ҳосил бунёд этишда дала гвардиячиларимиз катта жонбозлик кўрсатишяпти. Улар ер етилиши билан дарҳол культивация ўтказмоқдалар. Бунинг аҳамияти катта. Тупроқ қисмидаги сув буғланмасдан сақланиб қолади. Ғўза қатор ораси майин бўлгани учун ҳаво ва озуқадан яхши баҳраманд бўлади. Хўжалигимиздаги ҳар бир трактор билан кунига 7-8 гектар ерда культивация ўтказиляпти. Минг гектарчилик ҳаракатига қўшилган Х. Тўланов, Ф. Розиқов, Х. Нажимов ўртоқлар кунлик иш нормаларини 1,5-2 ҳисса бажариб, байроқдорлик қилмоқда. Ғўзалар айни ривожланиш пайтига келди. Чеканкадан кейин бу жараён айниқса кучайиб кетди. Вазиятни ҳисобга олиб универсалларнинг органларига тўсиқлар ўрнатдик. Ҳар бир механизатор август ойининг охиригача қандай иш қилишини яхши билади.

Чеканка ҳосилдорликни 4-5 центнерга кўтаради. Машиналарнинг унумли ишлашига қулай шароит яратади. Шунинг учун ҳам бу муҳим агротехника тадбирини сифатли ва ўз вақтида ўтказишга эътиборни кучайтириб, ғўзани ҳашаротлардан сақлашга катта аҳамият беріляпти. Ҳосил душмани бор жой тезлик билан тозаланяпти.

Биз ғўза парваришини авж олдириш билан бирга йиғим-терим ишларига тайёргарликни бошлаб юбордик. 31 та терим машинаси, барча тележкалар, тош-тарозилар, йўллар ва кўприклар ремонтдан чиқариб қўйилди. Ҳар бир терим агрегатига иккитадан механик-ҳайдовчи бўлишини таъминлаяпмиз. Яна 15 йигит-қиз колхоз қошида очилган механик-ҳайдовчилар тайёрлаш курсида ўқитиляпти. Мавсумда теримчиларга маданий-маиший, медицина, савдо хизмати кўрсатиш дала шийпони қошига кўчирилади. Терим илғорлари моддий-маънавий рағбатлантирилади.

Хуллас, колхозимиз аъзолари зиммага олган юксак социалистик мажбуриятларини биринчилар қатори бажариб, партиямиз XXV съездига муносиб меҳнат совғалари билан борадилар.

И. ЭРГАШЕВ,
Поп районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми техника ва ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштиришда актив қатнашганлиги ва халқ бадиий хунармандчилигини ривожлантиришдаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлигига қарашли халқ бадиий ҳунармандчилиги республика саноат бирлашмасининг бош инженери Дадажон Саидович **Юсупов**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган инженер» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми декоратив-амалий санъатнинг янги юксак бадиий, ноёб нақшлари ва буюмларни яратишдаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлиги давлат махсус бадиий конструкторлик-технология бюросининг етакчи рассоми Николай Васильевич **Нам**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика матбуотида кўп йиллар, самарали ишлаганлиги учун Самарқанд область Каттақўрғон районидаги «Зарафшон» газетаси редакторининг ўринбосари Муқим Набиевич **Элмуродов**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада музика санъатини ривожлантиришдаги хизматлари учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Телевидение ва радио эшиттириш давлат комитетининг мелодист композитори, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Фахриддин **Содиқов**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ПЕШҚАДАМЛАР

«Главташкентстрой»га қарашли Тошкент уйсозлик комбинатининг азаматлари тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилини яхши кўрсаткичлар билан тугаллашга ҳаракат қилишмоқда.

Комбинатнинг 3-монтаж бошқармаси бинокорлари 1975 йилнинг декабрь ойи ҳисобига меҳнат қилишмоқда. Бригадир Ф. Аметов, монтажчилар В. Кочнев, А. Кишкин, пайвандчилар Б. Ким, Ю. Шариғов сингари меҳнатсеварлар 1976 йил ҳисобига ишламоқдалар. Улар «Марказ-27» қурилишида бир неча уйларни сентябрь ойида фойдаланишга топширишни мўлжаллашмоқда.

Г. Прохоров бошчилигидаги бригада эса коттежлар қуради. Бу илғорлар томонидан қуриб битказилган 19, 21, 22, 23, 24-коттеж блоклари фойдаланишга топширилди. Уларга ҳозир дастлабки яшовчилар кўчиб келишди. Қурувчилар ойлик планларини 115-120 процент қилиб адо этишмоқда. Шу кунларда улар КПСС XXV съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар.

Планетамизда

ТИНЧЛИККА БЎЛГАН ИРОДА ҒАЛАБА ҚОЗОНМОҚДА

Барча мамлакатларнинг жамоатчилиги Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг муваффақиятли ўтганлигини табрикламоқда ва якунловчи актда баён қилинган принципларнинг амалга оширилиши Европадаги ва ер юзининг бошқа қитъаларидаги вазиятга самарали таъсир ўтказади, деб ишонч билдирмоқда.

Жаҳон матбуоти Умумевропа анжумани ишларининг якунларини таҳлил этиб, КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Хельсинкида сўзлаган нутқи КПССнинг ва бутун совет халқининг тинчликка ҳамда халқлар ўртасидаги ҳамкорликка бўлган якдил иродасини ифода этади, деб ҳисобламоқда.

ПРАГА. «Свобода» газетаси қуйидагиларни ёзади: Европадаги 33 давлат, АҚШ ва Канада раҳбарларининг учрашуви СССРнинг, бошқа социалистик мамлакатларнинг, жаҳондаги барча тараққийпарвар кучларнинг тинчлик йўлида кўрсатган ташаббусининг энг баланд нуқтаси бўлди. Бу раҳбарлар имзолаган тарихий ҳужжат инсониятнинг тинч ва осойишта шароитда яшаш ҳақидаги орзу-тилакларини амалга ошириш йўлини очиб беради. Замонамиздаги кўпгина тараққийпарвар сиёсий арбобларнинг зўр ғайрат билан қилаётган ишларидан кузатилган мақсадлар амалга оширилмоқда. Ҳамманинг эътироф қилишича, ана шу сиёсий арбоблар орасида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев биринчи ўринни эгаллайди.

ВАРШАВА. «Трибуна люду» газетаси Хельсинкидаги кенгашнинг якунларини шарҳлаб, «социалистик давлатлар, аввало Совет Иттифоқи ва унинг заковатли раҳбари Леонид Ильич Брежнев кенгашнинг муваффақиятли тугалланишига катта ҳисса қўшганликлари тўғрисида ёзади. Л. И. Брежневнинг номи, — деб уқтириб ўтади газета. — Бу, кенгашнинг ғояси билан, кенгашнинг чақирилиши билан, шунингдек унинг буюк натижаси — якунловчи актнинг имзоланиши билан боғланган».

ХЕЛЬСИНКИ. Бутун жаҳондаги тинчлик тарафдорлари, деди жаҳон тинчлик кенгашининг бош секретари Р. Чандра, КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг ажойиб нутқини табрикламоқдалар. Совет Иттифоқи делегацияси раҳбарининг нутқида, деди у, ҳақли суратда таъкидлаб ўтилганидек, халқаро кескинликнинг юмшатилиши тобора кўпроқ конкрет мазмунга эга бўлмоқда. Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш кескинликнинг юмшатилишини муқаррар бир жараёнга айлантирувчи янги қудратли куч бўлиб хизмат қилади. Тараққийпарвар жамоатчилик Л. И. Брежневнинг кенгаш якунлари унда қатнашган барча мамлакатларнинг муштарак ютуғи, деган фикрига қўшилади. (ТАСС).

ЧКП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПРЕЗИДИУМИ ВА ЧССР ҲУКУМАТИНИНГ БАЁНОТИ

ПРАГА, (ТАСС). ЧКП Марказий Комитети Президиуми ва ЧССР ҳукумати Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш якунларини муҳокама қилиб, ЧКП Марказий Комитети бош секретари, ЧССР президенти Густав Гусак бошчилигида кенгашда қатнашган Чехословакия делегациясининг фаолиятини маъқулладилар.

ЧКП Марказий Комитети Президиуми ва ЧССР ҳукумати, дейилади эълон қилинган баёнотда, Чехословакия халқининг фикрига мувофиқ, Европа халқлари ҳаётида тарихий палла бўлган кенгаш якунларига юксак баҳо беради. ЧКП Марказий Комитети Президиуми ва ЧССР ҳукумати кенгаш хулосаларини табриклайди, чунки бу хулосалар халқларимизнинг, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг ва бутун прогрессив инсониятнинг ҳаётий манфаатларига мос бўлиб тушади.

ЧКП Марказий Комитети Президиуми билан ЧССР ҳукуматининг баёнотида социалистик мамлакатларнинг анча вақтдан бери кўрсатган ташаббуси ва КПСС XXIV съезди қабул қилган Тинчлик программасининг асосий моддаларидан бири амалга оширилганлиги учун чуқур мамнуният билдирилади. Бу эса халқаро кескинликни юмшатишни янада кучайтириш ва кенгайтириш учун, кескинликни юмшатишни мустаҳкамлаш ва муқаррар жараёнга айлантириш учун кенг имконият очиб беради.

Кенгашда эришилган натижалар қитъамиздаги барча халқларга, катта ва кичик барча давлатларга, социалистик ва носоциалистик мамлакатларга наф келтиради. Бу натижалар ақл-идрок ғалабаси бўлиб, кескинликни юмшатишнинг ҳозирги жараёни натижасида вужудга келган давлатлар ўртасидаги муносабатларда қарор топган ишонч даражасига мос бўлиб тушади.

Баёнотда яна бундай дейилади: эндиликда кенгашнинг энг асосий якунларини, айниқса бу кенгашда қатнашган давлатлар ўзаро муносабатларида амал қиладиган принциплари декларациясини изчиллик билан бажариш ва шу асосда Европадаги давлатлар ўртасида ўзаро манфаатли сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳамкорликни ривожлантириш керак.

ЧКП Марказий Комитети Президиуми ва ЧССР ҳукумати шуни маълум қиладиларки, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг мустаҳкам таркибий қисми, ленинча ташқи сиёсат принципларига содиқ бўлган Чехословакия Социалистик Республикаси Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш қарорларини изчиллик билан бажаради.

МЕҲНАТКАШЛАР РЕАКЦИЯГА ЗАРБА БЕРМОҚДАЛАР

ЛИССАБОН, ТАСС мухбири Э. Ковалев хабар беради:

Португалия меҳнаткашлари халқ оммаси билан қуролли кучлар ҳаракатининг иттифоқига путур етказишга уринаётган реакция ва контрреволюция кирдикорларига зарба уюштирмоқдалар.

Кеча мамлакатнинг шимолидаги Порту шаҳрида қуролли-кучлар ҳаракати билан бирдамлик юзасидан кўп минг кишилик намойиш бўлиб ўтди. Намойиш иштирокчилари миллий бирликни мустаҳкамлашни шиор қилиб олдилар. Улар «халқ—қуролли кучлар ҳаракати билан биргадир» деган сўзларни қайта-қайта баланд овоз билан такрорладилар.

Португалиянинг қитъадаги қисмининг шимолий ғарбий округи қўмондони, бригада генерали Карвашу намойишчилар ҳузурида нутқ сўзлаб, мамлакатнинг шимолий районларидаги ҳозирги ўзбошимчалик тўлқинини реакцион кучлар уюштирганини, улар Португалия революциясининг ривожига халақит беришга ёки уни тескари буриб юборишга уринаётганликларини айтди. Португалия халқининг чинакам вакиллари бирлиги, халқлар оммаси билан қуролли кучлар ҳаракатининг бирлиги туфайлигина биз реакция ва контрреволюцияни енга оламиз, деди Карвашу.

Ҳарбий маъмурлар тартибсизликларни келтириб чиқарувчиларга, иғвогарларга қарши чоралар кўра бошладилар. Собиқ фашист режими билан алоқадор бўлган шахслар орасидан ўндан кўпроқ реакциячилар мамлакатнинг шимолий районларида зўравонлик ҳуружларини уюштиришда айбланиб қамоққа олинди. Мамлакатнинг шимолий томонига Лиссабондан ҳарбий кучлар юборилди. Қуролли кучлар ҳаракати прогрессив раҳбарларига содиқ бўлган денгиз ўқчилари кеча бир группа контрреволюционерларнинг Фафи шаҳарчасида тартибсизлик қилишга Компартиянинг маҳаллий маркази биносига бостириб киришга уринишларини барбод этди. Марказ ҳимоячилари безориларга қаршилик кўрсатдилар.

Санту-Тирсуда (шимолда) ва Бомбаралда (марказий район) ҳам прогрессив партияларнинг маҳаллий ташкилотлари биноларига ҳужум қилинди.

«Секулу» газетаси мамлакатда реакциянинг ҳуружларига жавобан «жамоатчиликнинг шафқатсизлик вазиятини» вужудга келтиришга чақирди. Революцион қонунчиликни ва маъмурларнинг обрў-эътиборини дарҳол мустаҳкамлаш чораларини кўриш керак, деб уқтириб ўтади газета.

Богота — Колумбиянинг пойтахти. Шаҳар денгиз сатҳидан 2600 метр баландликда жойлашган бўлиб экватордан 500 километр четда. Бу ерда баланд-баланд иморатлар, маҳаллий ва чет эл компания бинолари, меҳмонхоналар ва магазинлар бор. Лекин, шаҳарда ишсизлар ҳам кўплаб учрайди. Улар кун бўйи бирор юмуш қидириб тентираб юришади. Чарчаб ҳолдан тойган кишилар ва болалар кўчаларда «хордиқ» чиқаришади. Суратларда Колумбия пойтахтининг манзаралари.

Н. Уртминцев фотолари,
(ТАСС фотохроникаси).

ФАЛАСТИН ВАТАНПАРВАРЛАРИНИ ҚУВВАТЛАБ

БАЙРУТ, (ТАСС). Фаластин революциясига кўмаклашувчи Араб фронтининг ижроия комитети араблар бирдамлигини мустаҳкамлаш ҳамда Яқин Шарқдаги тангликни бартараф этиш сионизмнинг режаларини барбод этиш учун Араб халқ конгрессини чақиришни таклиф этди.

Фронт ижроия комитетининг К. Жумблат раислигида Байрутда бўлиб ўтган мажлисида Яқин Шарқдаги вазият ҳамда Ливандаги фаластинлик қочоқларнинг аҳволи тўғрисидаги масала қараб чиқилди.

Исроилнинг давом этаётган агрессив ҳаракатлари натижасида, шунингдек Катаиб партиясидаги фалангистлар яқинда уюштирган қуролли тўқнашувлар чоғида зарар кўрган фаластинликларга ёрдам бериш тўғрисида музокаралар олиб бориш учун фронт делегациясини бир қанча араб мамлакатларига юборишга қарор қилинди.

НИГЕРИЯНИНГ ЯНГИ ҲУКУМАТИ

ЛАГОС, 8 август. (ТАСС). Давлат тўнтариши қилиб ҳокимиятни қўлга олган Нигериянинг янги ҳарбий раҳбарлари мамлакат ҳукумати — федерал ижроия комитети тузилганлигини эълон қилдилар. Комитет составига гражданлардан 12 киши ҳамда Нигерия армияси ва полицияси офицерларидан 13 киши кирди.

Янги ҳукуматга Нигерия қуролли кучлар бош қўмондони, бригада генерали Муритала Муҳаммад бошчилик қилмоқда. Ижроия ҳокимияти ҳукумат ихтиёрида бўлгани ҳолда, барча энг муҳим қарорларни бригада генерали Муритала Муҳаммад бошчилигида илгари тузилган олий ҳарбий кенгаш ҳал қилади.

Нигериянинг турли районларидан вакиллар бўлишини таъминлаш учун янги орган — штатлар миллий кенгаши тузишга қарор қилинди. Аҳолиси 70 миллион кишидан ошадиган қитъадаги шу энг катта мамлакатда ҳозирги вақтда 12 штат бор.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

БЕРЛИН. «Боксберг» иссиқлик электр станциясида ва «Шварце пумпе» газ-химия комбинатида, Лейпциг ва Карл Маркс-штадт янги шаҳар марказлари қурилишида мустаҳкам ва тез учадиган ҳаво кранлари — гражданлар авиациясининг вертолётлари ишлаб турибди.

ГДР вертолётчилари Совет Иттифоқида яратилган «МИ-8» маркали кучли машиналарда ишламоқдалар. Бу — машиналар ҳажми катта бўлмаган юкларни бориш қийин бўлган жойларга тез ташиш билан бирга, ремонт ишларини бажариш, домна печларини ва бошқа йирик саноат агрегатларини монтаж қилиш имконини ҳам беради.

▲ **СОФИЯ.**
Совет фани ва маданияти уйида СССРдаги қаҳрамон шаҳарларнинг фото виставкаси очилди. Унлаб рангли фотографиялар Улуғ Ватан уруши йилларида Москва, Ленинград, Севастополь ва бошқа қаҳрамон шаҳарларни ҳимоя қилган совет кишиларининг қаҳрамонлиги тўғрисида ҳикоя қилади. Экспозиция томошабинларни совет қаҳрамон шаҳарларининг ҳозирги ҳаёти билан, халқ хўжалигининг турли соҳаларида уларнинг эришган муваффақиятлари билан таништиради. Виставка фашизм устидан қозонилган ғалабанинг 30 йиллигига бағишланган.

▲ **АФИНА.**
Шу йил февраль ойида Грециянинг қонуний ҳукуматини ағдариб ташлаш мақсадида фитна уюштиришда айбланган 21 грек офицери судида прокурор генерал-майор Пападакос ўз нутқида айбдорлардан 20 кишига 5 йилдан 17 йилгача муддат билан қамоқ жазоси берилишини талаб қилди. Фитна иштирокчилари давлат тўнтариши қилмоқчи, ҳукумат аъзоларини қамоққа олиб собиқ ҳарбий хунта бошлиқларини озод этмоқчи, Греция Компартиясини қонундан ташқари, деб эълон қилмоқчи эдилар.

▲ **РАБОТ.**
Марокаш банки янги эсдалик тангаларни муомалага чиқарди. 50 дирхам қимматига эга бўлган мис — никель тангаларидан бири халқаро хотин-қизлар йилига бағишланган. Тангада аёлнинг қўли, қуёш ва Марокашнинг одатдаги безаги билан ўраб олинган Ер шари тасвирланган.

Беш дирхам қимматидаги мис-никель қотишмасидан ишланган танга Бирлашган Миллатлар Ташкилоти озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалик ташкилотининг 30 йиллигига бағишланган.

▲ **НЬЮ-ЙОРК.**
Бразилияда мамлакатнинг энг муҳим қишлоқ хўжалик экини ҳисобланган кофе ҳосилининг анча қисмини нобуд қилган қаттиқ совуқ муносабати билан кофенинг нархи анча ошди.

Ассошиэйтед Пресс агентлигининг Рио-де-Жанейродан хабар беришича, масалан магазинларда янчилган кофенинг нархи 57 процент ошди. Бразилияликлар ҳамиша истеъмол қилиб турган бир пиёла кофенинг нархи 25 процент қимматлашди.

▲ **ТОКИО.**
«Асахи» газетаси Хельсинкида бўлиб ўтган кенгашнинг якунларини шарҳлаб бундай деб ёзади: «Япония ташқи ишлар министрлиги бу кенгаш жаҳонда кескинликни юмшатишга имкон берди, деб ҳисоблайди. Европада барқарорликнинг янги имконияти вужудга келди ва кескинликни юмшатиш жараёни анча олға силжиди».

(ТАСС).

АХБОРОТ
ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР

ҒАЛАБА БАЙРОҒИ ЁНИДА

Тошкент политехника институти механика факультетининг студенти Азиза Мунаввагованинг номи Москвада ғалаба байроғи ёнида суратга тушиш ҳуқуқини олган республикадаги энг яхши студентлар қаторида тилга олинди. Бу хабар унинг ўртоқларини ғоят қувонтирди.

— Бизнинг Азизамиз ана шундай юксак шарафга ғоят муносиб қиз,— дейишди бўлғуси инженерлар. — У ўқишда аълочи ва актив жамоатчидир. Унинг яна бир энг масъулиятли вазифаси ҳам бор — у Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатидир.

7 август куни Азиза билан бирга Ўзбекистоннинг ҳамма томонларидан келган яна 230 студент ҳам Ватанимиз пойтахтига жўнаб кетишди. Улар орасида Ленин стипендиатлари, студентлар қурилиш отрядларининг жангчилари, Илмий жамиятларнинг аъзолари бор. Бу группа Улуғ Ватан урушида қозонилган Ғалабанинг 30 йиллиги йилида барча совет кишилари учун азиз бўлган байроқ ёнида суратга тушиш учун республикамиздан борган комсомоллар кўп юз кишилик отрядининг охиргисидир. Ёшлар социалистик мусобақасининг пешқадамлари — саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши новаторларидан анча киши бир вақтлар рейхстаг узра ҳилпираб турган байроқ ёнида суратга тушишди.

ВАТАН ХИЗМАТИГА ШАЙ

Оммавийлик — Наманган область армия сафига чақирилувчилар спартакиадасининг асосий кўрсаткичи бўлиб қолди. Спартакиадада область районларининг терма командалари ва Наманган шаҳридан икки коллектив иштирок этди.

Улуғ Ватан урушида қозонилган Ғалабанинг 30 йиллигига бағишланган мусобақалар бундан аввалги йиллардаги беллашувлардан программасининг кенглиги билан ажралиб турди. Йигит-қизлар ГТО, енгил атлетика ва ҳарбий-амалий спортнинг кўпгина бошқа турларида ўзларини кўрсата олдилар.

Наманган шаҳри ҳарбий хизматга чақирилувчи ёшларининг иккинчи командаси энг яхши натижаларга эришди. Поп районининг спортчилари иккинчи ўринни, Учқўрғон райони спортчилари учинчи ўринни эгалладилар.

Спартакиада ҳарбий хизматга чақирилувчи ёшларнинг юксак жисмоний тайёргарлигини, Ватанга хизмат қилишга шайлигини кўрсатди. (ЎзТАГ).

ЯШИЛ ВА ҲАВОРАНГЛИЛАР

Зоя ТУМАНОВА

ҲИКОЯ

Ҳаммаси тугади.

Имзоларни тўплаб чиқдим. Эҳҳа, дўстлар, оғайни ва таниш-билишлар шунчалар кўп-ки! Лекин, ҳаммаси билан қўл қисиб хайрлашишга, панд-насиҳат ва истакларини тинглаб олишга улгурдим.

Кетиш вақти ҳам бўлди. Умримда биринчи марта смена тугамай туриб жўнашим.

Завод гўё шаҳардай улкан. Мен худди шу улкан шаҳарнинг марказий кўчаси бўйлаб кетаётгандекман. Бу кўча қўлга қуйиладиган дарё сингари катта майдонга туташиб кетади. Отилиб турган қадди тик фаввораии шўх шамол эгиб олишга уринади, юзларимга сув зарралари келиб урилади. Июль дов-дарахтлари ўз ҳусни-жамолини кўз-кўз қилмоқда. Дарахтлар соясида «Ҳурмат тахтаси» бор. Қаторлашган суратлар. Мен бу қаторларнинг қай томонида, қайси бурчида танишларим сиймоси борлигини аниқ биламан, адашмасдан топаман уларни.

...Қудрат. Сени суратга тушишга зўрға кўндириб, комсомол комитетининг сершовқин, одамлар ва тутун билан лиқ тўла хонасидан олиб келиш осон бўлмаганди.

...«Ҳурмат тахтаси»даги мана бу портрет эса сизники, менинг азиз устозим!

Дастлабки пайтлари сизни қанчалик ёмон кўриб қолганимни билсангиз эди!

...Йўқ, у бошқалардек эмасди, албатта. Беҳудага бақирмас, бўлар-бўлмасга мени у ёқдан бу ёққа югуртиравермас эди ҳам. Чол ишнинг кўзини билар эди. Унинг синовчан нигоҳи кун бўйи мени ўз назоратидан қочирмас, нимайики қилсам кўриб турарди. Сал эҳтиётсизлик қилиб қўйсам: «Дамир, сен ҳозир бармоқларинг учини ишлатяпсан, холос» деса, меъёрдан адашиб, саросималаниб қолсам: «Тавба, худди товуққа ўхшаб, бир чўқийсан, бир атрофга қарайсан-а. Қарамасдан билиб олиш керак. Қўлларингни ўзи ҳаракат қилсин...» дерди.

«Агар қудуқдан сув тортадиган арғамчи бўлганда ҳам аллақачон тит-пити чиқиб кетарди-я, — деб ўйлар эдим, танбеҳларини эшитавериб зериккаиимда. — Эх Дамир, тоқат деган нарсани қайдан олсам бўларкин?».

Устанинг ўзи шунча сабр-тоқатни қаердан олган экан?

Бир куни детални бузиб қўйдим, кўриб қолмасин деб шоша-пиша чўнтакка урдим. Йўқ, бўлмади...

— Қани ясаган матоҳингни буёққа олчи! — деб қолди, устоз.

«Оббо, кўриб қоптия». У бузиб қўйган деталимни олиб қайтадан йўнар экан, менга савол берди:

— Кези келганда виждонингни ҳам чўнтакка яширасанми?..

...Яна бир гуноҳ қилган жойим бор. Бир куни ишга чиқмадим. Эртаси у:

— Бир кун бекор турди, — деди станогимга имо қилиб. Мен эса қизишиб эътироз билдирдим:

— Тўйга борган эдим! Тоғаваччамнинг тўйи! Ахир, одам умрида бир марта уйланади-я?!

Мираҳмад ака менга бир қараб қўйди-ю, индамади. Смена тугагач, секин келиб тирсагимдан ушладида, «юр-чи» деди.

— Заводимиз улкан, лекин, унга сенинг станогинг ҳам ортиқчалик қилмайди. Бир минутлик муддат нима бўпти, бир соат ҳам ҳеч гапмас. Лекин, шу муддатни бутун завод қудратига кўпайтириб кўргинчи? Мамлакатимиз шу бир соатда, биласанми, канча зарар кўриши мумкин? Сенчи Дамир, кечаги бутун бир кунни умумхалқдан, ўз-ўзингдан ўғирлаб олдинг...

...Ўн олти ёшингда ўз ноҳақлигингни бировнинг ҳақиқатидан устун қўяр экансан, киши. Ўшанда ҳам устага тан бергим келмаган: нега энди у ҳақ экану, мен айбдор бўлар эканман? Аммо, шундай кун келдики, устани юрак-юрагимдан севиб қолдим.

Ўшанда у станогимни тузатиб бермоқчи бўлиб олдимга келган эди. Лекин, ўрнимга ўтиб туриб, ишга шунақаям берилиб кетдики, ҳатто, ёнида менинг тик турганимни ҳам унутди. Эллик уч ёшли, юзларини ажин босган тунд бу кишига мен «мўйсафид бир чолда» деб қараб келган эканман. Ўша онда станок олдида мен тасаввур этган чол эмас, гўё навқирон бир йигит турарди! Ҳаракатлари енгил ва аниқ. Кўзларида синалмаган отни минган йигит шижоати! Тепасида момақалдироқ гулдурасин, пинагини бузмайди; ишига шу қадар берилганди, бу одам!

...Ўша куни биринчи марта сизга «Устоз!» деб мурожаат этганман! Ўша кундан эътиборан

Мираҳмад ака, мен сизнинг сафдошингизга айландим, агар энди одамлар менинг ҳаракатларимда аниқлик, нигоҳларимда қатъийлик, қўлларимда ишонч кўра бошлаган бўлса, буларнинг ҳаммасини сиздан олганман, булар ҳаммаси сизники!..

Шундай бўлсада, билиш-ўрганиш зиналаридан мени бир ўзингиз етаклаб олиб чиқдингиз дея олмайман. Ҳа, мени зинадан юқорига бошлаб чиққанлар кўпчилик, уларнинг ҳаммаси мана шу ерда — «Ҳурмат тахтаси»да. Уларнинг ҳар бири билан лоақал бир нигоҳ ташлаб хайрлашмоғим керак бугун...

...Савелий Максимович! Барок қошли, пахтадек оппоқ мўйловли киши. Пенсияга чиққанига анча бўлгану, портрети эса ҳамон «Ҳурмат тахтаси»да. Бу расм илгаридан турибди, бундан кейин ҳам олинмайди — умумий мажлис қарори шундай. Неча марталаб станогимни тузатишга ёрдам бергансиз-а. Техника «инжиқликлари» профессори, бизнинг «тез ёрдам»имиз!

...Яна бир сиймо. На фақат таниш, йўқ, у худди қўшиқдек ёд олинган қадрдон сиймо. Доимо табассумга мойил, қошлари керик, лаблари сал қалин... Майли, Ойниса, кулавер, мен ҳамон сен билан биргаман, сен билан кулавераман. Ўтган гапларни ўйлама, ўтди-кетди-да ҳаммаси. Тақдир қўшилмаган экан. Асқаринг ҳам ажойиб йигит. Қизчаларинг эса жажжи, дўмбоқ.

Ахир, менинг бутун ҳаётимни бир юз саксон градусга айлантириб юборган ҳам сенсанку, Ойниса!

Сен бизнинг доимий культсекторимиз бўлганинг учунми, менда ширали овоз борлигини пайқагандинг. Бадиий ҳаваскорлик тўгарагига жалб этгансан. Мен ҳам бораверардим, чунки, сен бор ерда бўлишни хоҳлардимда! Мени мақтаганинг сари куйлашга интилардим. Худди ошиқ булбул каби куйлардим... Ўшанда, конкурсда ҳам фақат сен учун куйлаганман-да. Бутун ғамларим қўшиқ бўлиб қалбимдан отилиб чиқди-ю, кўзларимга ёш келди, овозим мунгли чиқди. Жюри аъзолари ҳам бир-бирларига маъноли қарашди. Бутун дунёга шу қўшиқни куйлаб машҳур бўлган артистка ҳам келиб пешонамдан ўпди.. Шундан сўнг газеталарга мақтаб ёзишди у ер бу ерда мени тилга олиб қолишди. Энди эса, мана — профессионал ансамблга ишга таклиф қилишипти...

...Мана бу кўзлар ҳам меҳрибон. Бу сиймони бутун завод танийди. Партия ташкилотимизнинг секретари Аъзам Валиевич. У ҳамма нарсани тушуниб тургандек, менга диққат билан тикиладн. Унинг нигоҳидан ўзимга келаман. Худи, «эстраданинг бўлажак юлдузисану, расмлар билан гаплашиб турибсанми?» деяётгандек. «Сен учун энг зарур, энг муҳим суҳбат ҳам бўлиб ўтдими? Қадрдон заводинг олдида қарзинг қолмадими» дерди у гўё.

...Партия комитети секретарининг хонаси одатдан ташқари тинч эди ўша куни.

— Дамир, биздан кетаяпсану бутун қалбинг ҳамон завод билан бирга..., — деб қолди Аъзам ака.

— Ҳаммаси ҳал бўлдику, ёки қолганим маъқулми?

У ёнимга ўтирди. — Сен бораётган соҳа ҳам осонмас, биламан! Талантинг бор экан, уни ерга кўмиш ярамайди. У халқ мулки.

Ҳаммаси тугади. Ҳаммаси ҳал бўлиб якун ясалди. Хайр завод. Бу мен, Дамир, сен билан хайрлашмоқдаман.

Келган пайтларим қанақа эдим, эсингдами? Маҳалланинг офати, кўча чапаниси, безори ва бебош Дамир. Мана энди эса одам бўлдим. Разрядим бешинчи, планимни ортиғи билан бажараман.

«Ҳурмат тахтаси»да менинг ҳам суратим турибди. Ҳозирча турибди. Кетсам, ким билсин, олиб ташланадими...

Хайр, завод. Мана шовқининг ҳам тинди — худди ҳамма шовқин сурон биз ўз қўлимиз билан эккан ям-яшил дарахтлар соясига сингиб кетгандай жимлик чўкди. Охирги кўраётганим — дарвоза олдида тизилган тракторлар сафи.

Улар ям-яшил ва ҳаворангга бўялган. Кўринишдан еп-енгил, чаққон. Аслида эса уларнинг «феъли» бизга маълум. Биламизки, пахтакорлар бу азаматлар ёрдамига суянишади. Ям-яшил ва ҳаворанглилар! Яхшиямки, уларни фақат шу рангга бўяшади. Худди июль кунлари рамзидек, кишига қувонч ва шодлик бағишлайди.

Худди далалардек ям-яшил. Далалар осмонидек кўм-кўк, беғубор ҳаворанг!

Машҳур бригадир қиз бизнинг биринчи тракторимизни конвейердан ҳайдаб чиққан кунда ҳам осмон ана шундай тиниқ ва ҳаворанг эди.

Биринчи трактор. Ўшандан кейин конвейеримиздан юзлаб трактор тушди, ҳамон, ҳар куни ана шундай яшил ва ҳаворангли минглаб тракторлар саф тортади.

Сен менинг уйимсан, завод. Йўқ, қадрдон маҳалламизда қад кўтариб турган уйим эмас. У ерда мен худди чинол сингари гоҳ тик, гоҳ шамоллар оғушида тебраниб ўсганман.

Шу ерга келиб ўз-ўзимни танидим, тушундим. Нималарга қодир эканлигимни англаб етдим. Яна шуни тушундимки, ҳаётимиз фақат байрамлардангина иборатмас, балки, меҳнат кунларидан ташкил топаркан.

Яшил ва ҳаворанглиларим, наҳот энди сиздан узоқда яшасам. Шу савол бутун вужудга ларза солди. Худди поездга кечиккан кимсадек шошилиб, иккиланиб турибман. Тўсатдан қўлимдаги «Йўлланма»ни майда-майда қилиб йиртиб ирғитдим. Кейин эса, кадрлар бўлими жойлашган бинога қараб югуриб кетдим...

...Эртага бошим қазилдан чиқмаса керак! Чунки, йигитларимиз ҳазилга жуда уста—тилларини роса қайраб оладиган бўлишди. Барибир улар яхши. Улардақасини бутун оламдан топишим маҳол!

Мен югуриб бораяпман. Охирлаб қолган кун ва яқинлашиб келаётган июль туни яшил ва ҳаворанг тус касб этмоқда.

Русчадан Х. ЛУТФУЛЛАЕВА таржимаси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 14.30 — «Мексикалик» (бадиий фильм). 18.05 — ТОШКЕНТ. 18.10 — «Камалак» программаси. 18.40 — Мультфильм. 18.55 — «Ахборот». 19.10 — «Назм ва наво». 20.10 — «Ахборот». 20.30 — КПСС XXV съездига меҳнат рапортлари. Экранда — «Узколхозстрой». 21.00 — Футбол. ЦСКА — «ДИНАМО» (Тбилиси). 23.00 — Илғорлар минбари. 23.15 — Телевизион миниатюралар театри. 24.00 — «Вақт». **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — «Болакайлар» (бадиий фильм). 11.35 — Бугун — бинокорлар куни. 12.15 — Телевизион театр. Саид Аҳмад. «Уфқ». 13.55 — Концерт. 17.00 — Регби. Тошкент политехника институти — «Политехник» (Ереван) командалари учрашуви. 18.05 — МОСКВА. 19.15 — Мультфильм. 21.00 — ТОШКЕНТ. 21.25 — «Сиҳат-саломатлик». 21.55 — «Дадил қадам» (бадиий фильм, 2-серия). 23.00 — «Киносаёҳатчилар клуби» (Москва). **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 19.00 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

КИНО

Виннету — Инчу-Чун ўғли — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Унинг ҳаётидаги эркаклар (12.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.30, 19.00, 20.10, 21.40), **Темир ниқоб** (11.00, 13.30, 16.00, 21.00): — «ДРУЖБА».

Митти қайиқча (11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 19.00, 21.00), **Ҳамроз** (16.00 17.00, 20.00): — «ҚОЗОҒИСТОН».

Есения — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ, «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Насимий — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Иван ва Марья — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Очкўзликка қарши маккорлик — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Жаноб 420 — «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

Ҳамроз — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун (ўзбек тилида).

Ужар қизнинг қуюлиши — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

ТОШКЕНТ ТЕАТРЛАРИ ГАСТРОЛДА

МОСКВА

Максим Горький номидаги Тошкент давлат рус академик драма театри тўртинчи бор москвалик санъат мухлислари ҳузурига ташриф буюрди. Пойтахтликларнинг театр билан илк танишуви тўққиз йил муқаддам, яъни 1966 йилда бўлган эди.

Мана, яна театр ўта талабчан ва самимий москвалик томошабинлар олдида ҳаяжонли имтиҳонлар топширмоқда.

— Биз москваликларнинг меҳмондўстлигидан жуда-жуда миннатдормиз, — дейди Тошкент театрининг бош режиссёри, УССРда хизмат кўрсатган артист В. М. Стрижов — Узоқ кутилган янги учрашувимиздан чексиз хурсандмиз. Қозон вокзали перронидаёқ ўзимизни москваликлар оғушида кўрдик. Энг қувончлиси шундаки, кутиб олувчилар орасида бизнинг ҳамшаҳримиз, театримизнинг собиқ артисти Р. Ткачук ҳам бор эди. Маълумки, у ҳозирги вақтда Москва сатира театрининг таниқли санъаткорларидан ҳисобланади.

Биз Москвага саккиз спектакль олиб келдик. Улар орасида Ч. Айтматовнинг «Момо ер», К. Ёрматов ва М. Мелкумовнинг «Ташвиш ва умид кунлари», А. Сухово-Кобилиннинг «Иш», А. Толстойнинг «Шоҳ Фёдор Иоаннович», В. Шекспирнинг «Хато комедияси» асарлари бор.

Гастроль Л. Финкнинг К. Симоновнинг «Ўликлар ва тириклар», «Солдат бўлиб туғилмайдилар» романлари асосида яратган «Кичик доктор» саҳна композицияси билан бошланди. Томоша зали лиқ тўлган. Бу ерда москваликларни ҳам, мамлакатимизнинг турли шаҳарларидан келган меҳмонларни ҳам, чет эллик туристларни ҳам кўриш мумкин.

Спектакль бошланишидан аввал тошкентликларни Москва театр жамоатчилиги қизғин табриклади. Пойтахт театрларининг таниқли артистлари меҳмон ҳамкасбларига гуллар тақдим этдилар, кўнгилли гастроль сафари ва катта ижодий муваффақиятлар тиладилар.

Спектакль зўр муваффақият билан ўтди.

Мана, бир неча томошабиннинг фикри:

МОСКВАЛИК Б. БЕЛОВ: — Менга спектакль жуда маъқул бўлди. Афсуски, ҳали бу асар Москва театрларида қўйилганича йўқ. Артистларингиз ижроси қалбимни забт этди. Балли, тошкентликлар!

ЛЕНИНГРАДЛИК МЕҲМОН В. ВАСИЛЬЕВ: — Москвага йўл-йўлакай тушган эдим. Омадни қарангки, сизнинг театрингиз спектаклини кўришга муяссар бўлдим. Мен жуда-жуда ҳаяжондаман. Ажойиб спектакль, ажойиб ижро маҳорати!

Гастроль муваффақиятли бошланди. Олдинда ҳали янги чиқишлар, учрашувлар... Ҳамшаҳарларимизга муваффақиятлар тилаймиз!

М. БОБОХОНОВ.

Москва шаҳри.

КИЕВ

Т. Шевченко номидаги Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли академик опера ва балет театри саҳнасида А. Навоий номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ўзбекистон ССР академик Катта театри коллективи ўз гастролларини муваффақиятли давом эттирмоқда.

Опера санъати ихлосмандлари — киевликлар ва Украина пойтахтининг меҳмонлари қардош Ўзбекистондан келган меҳмонларнинг биринчи спектаклини катта қизиқиш билан томоша қилдилар. Мухтор Ашрафийнинг «Дилором» операси томошабинлар ва театр жамоатчилигининг юксак баҳосига сазовор бўлди.

Киевликларга Ҳ. Носирова, Д. Абдураҳмонова, С. Қобулова, Г. Измаилова, Б. Қориева, А. Азимов, Г. Ханеданьян, В. Гринченко, В. Васильевларнинг маҳорати, довруғи азалдан таниш бўлсада, Ўзбекистоннинг Катта театри Украина пойтахтига биринчи бор гастролга келди.

Тошкент театрининг Киев гастроли репертуари кенг ва ранг-баранг. Томошабинлар П. Чайковскийнинг «Оққуш кўли», А. Аданнинг «Жизель», М. Ашрафийнинг «Севги тумори», «Муҳаббат ва шамшир», И. Лазаревнинг «Антоний ва Клеопатра», С. Прокофьевнинг «Золушка», Р. Шедриннинг «Анна Каренина» балетларини, А. Бородиннинг «Князь Игорь», Д. Вердининг «Дон Карлос», «Аида», Д. Пуччинининг «Чио-чио-сан», «Флория Тоска», Б. Зейдманнинг К. Симонов пьесаси асосида яратган «Рус кишилари» операларини кўришлари мумкин.

Дастлабки спектакллар зўр муваффақият билан ўтди. Олдинда бир ойлик гастроль сафари. Меҳмонлар саҳнада ўз маҳоратларини намойиш қилиш билан бирга саноат корхоналарида, дала меҳнатчилари ҳузурида бўладилар, жамоатчилик вакиллари билан ижодий учрашувлар ўтказадилар.

«Щиро витаемо!» — «Хуш келибсиз!» демоқдалар киевликлар.

Ю. ДОЛГАЛЕНКО.

Киев шаҳри.

САЛОМ ЭЛТИБ ГУЛИСТОНЛАРДАН...

АФРИКА ГАСТРОЛИДАН ҚАЙТГАН «ЛАЗГИ» АНСАМБЛИ РЕДАКЦИЯМИЗ МЕҲМОНИ

Ўзбекистон давлат филармониясининг «Лазги» вокаль-хореографик ансамбли биринчи марта чет элда гастролда бўлди. Ансамбль 23 кун давомида Африканинг Марокаш, Тунис мамлакатларида ранг-баранг программада концертлар берди. Гастроль репертуари партия, она-Ватан, тинчлик, дўстлик, меҳнат ва муҳаббатни мадҳ этган қўшиқ ва куйлардан, илдизи асрлар қаърига бориб тақаладиган маданиятимиз кўрку жамолини ёрқин жилолантирган рақслардан тузилган эди. Шунинг учун ҳам ансамбль хорижий мамлакатларнинг қайси шаҳрида концерт бермасин, бирдай зўр муваффақият қозонди.

«Лазги» Тунисда бўлган этнографик ансамблларнинг 8-Карфаген фестивалида иштирок этди. Бу халқаро санъат байрамига совет вакиллари билан бир қаторда Болгария, Югославия, Венгрия, Ҳиндистон, Франция, Испания, Канада каби йигирма мамлакат санъаткорлари ҳам қатнашди. Қувончли томони шундаки, «Лазги» ансамбли ана шу фестивалнинг олтин медалини олишга сазовор бўлди. Ёш хонандалар Мавлуда Ойнақулова ва Урбугул Суербоева «Москва, биз сени севиб қолдик» деган арабча қўшиқни маҳаллий тилда ижро этиб, фестивалнинг алоҳида ижрочилар учун бериладиган биринчи мукофоти билан тақдирланди. Уларга шунингдек, «1975 йил Тунисда бўлган 8-Карфаген фестивали лауреати» унвони берилди.

Африка сафаридан қайтган «Лазги» вокаль-хореографик ансабли куни кеча «Совет Ўзбекистони» газетаси редакциясига таклиф қилинди.

Учрашувда ансамблнинг бадиий раҳбари ва бош балетмейстери, Ўзбекистон ССР халқ артисти Гавҳархоним Раҳимова сафар таассуротлари билан ўртоқлашди. У, «Лазги» вокаль-хореографик ансамблининг чет элда қозонган муваффақияти партия ва ҳукуматимизнинг санъат равнақи йўлида тинмай қилаётган ғамхўрлиги самараси, деб қайд этди.

СУРАТДА: Африка гастролидан қайтган «Лазги» ансамбли.

ЯРИМТА БИЛЕТ

Ажаб савдолар

«Тарки одат амри маҳол» дейди халқимиз. Халқ мақоли эса ҳамиша тўғри чиқади. Яқинда бир ошпаз дўстим буни исботлаб берди.

— Ошпазлар конкурси бўлди, — деб гап бошлади дўстим. Ҳамма конкурс қатнашчиларига масаллиқ тарқатилди. Ҳар қозонда юз кишилик палов пиширилди. Конкурс шартига кўра палов юз кишига сотилиши керак. Етмай ҳам қолмасин, ортиб ҳам қолмасин.

Бу шартни қалбимга жо қилиб, паловни хўрандаларга сота бошладим. Беш-ўн кишига сотгандан кейин ишга шундай берилиб кетибманки, ҳалиги шарт ёдимдан чиқиб кетибди, қўлим эса «эскича» ишлай бошлабди. Юз кишига паловни сотиб бўлиб қарасам, ҳали қозон ярим бўлмабди...

Мен конкурсда охирги ўринни олган дўстимга далда бердим.

— Хафа бўлма, сен қўли қинғир бўлиб туғилмагансан. Сенга ўргатишган. Сен-ку одамсан, ҳозир қинғирликка темирни ҳам ўргатишяпти.

Бу ҳақда халқ мақоли борми ёки йўқми — билмайман. Лекин шаҳардаги автоматларнинг «қўли эгри» бўлиб қолаётгани тўғри.

Сув сотадиган оддий автоматни кўринг. Стаканга шарбат қуймайди, томизиб қўяди. Чунки уларнинг қўли қийшиқ, дили қора бўлиб қолган. Каттами-кичикми — фарқига бормайди, ҳаммани алдайверади.

Ёки трамвай вагонларига ўрнатилган билет сотадиган ярим автоматларни олиб кўринг. Бир кишига билет берса, иккинчисига бермайди. Жаҳли чиққан йўловчи «мана сенга, ўғри!» деб бир мушт туширса, қўрққанидан яримта билет узатади. Иккита билетни уч ёки тўрт кишига бўлиб беради. Пиҳини ёрган кондуктор ҳам бундай қилолмайди.

Автоматлар кимдан ўрнак оляпти, уларга ким ўргатяпти?

Трамвай йўловчиларнинг кўпчилиги тушадиган бекатга келганда йўловчиларнинг билети, текширилиб, олдинги эшикдан бирма-бир туширилишини кўргандирсиз? Ха, ақлингизга балли! Трамвай ҳайдовчиси яримта билетлар-у, тешилган абонемент билетларини йиғиштириб олади. Текширгани-ку яхши-я, баъзи уч тийинини қизғанган хасислар қўлга тушади, давлат транспортидан текинга фойдаланмайдиган бўлади. Лекин эски билетларнинг яна обoротга киритилиши ёмон. Йўловчи майдалаш учун 10 тийин узатса, ҳайдовчи иккита абонемент билетига яримта эски билетни қўшиб беради. Бир ёқдан автомат яримта билет қирқадиган, уни ҳам пул ташлаган ҳар икки йўловчидан бирига чиқарадиган қилиб созлаб қўйилган бўлса, иккинчи ёқдан эски яримта ва тешик билетлар қайта сотилади. Айтишларича, билетларнинг қолган ярми смена охирида «яримта»га айланармиш. Қарабсизки, ҳайдовчининг дўпписи ҳам яримта.

Хуллас, конкурсда ютқазган бўлсанг хафа бўлма, ошна! Ўша шарт билан сув ёки билет сотиш бўйича автоматлар конкурси ўтказилгудек бўлса, Тошкент шаҳридаги автоматлар ҳам охирги ўринни олади. Тарки одат амри маҳол, дўстим!

Ҳ. ИБРОҲИМОВ.

ЧИРЧИҚ ШАҲРИДАГИ 19-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

металлар бўйича универсал токарлар (ўқиш муддати 1-2 йил), фрезерчилар (1-2 йил), саноат ускуналарини ремонт қилувчи слесарлар (2 йил, фақат йигитлар), газ-электр пайвандчилар (1-2 йил).

БИЛИМ ЮРТИГА ЎРТА ВА ТЎЛИҚСИЗ ЎРТА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқув юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар топширилади: ариза, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт (асл нусхаси), маълумоти ҳақидаги ҳужжатлар (асли), мактабдан характеристика, турар жойидан справка, автобиография, саломатлиги ҳақидаги справка, 3х4 см, ҳажмидаги 10 дона фотосурат.

ЎҚИШ — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юртига қабул қилинганлар уч маҳал иссиқ овқат, кийим, ётоқхона, шунингдек ишлаб чиқариш практикасидаги иш ҳақининг 33 проценти билан таъминланадилар.

БИЛИМ ЮРТИ ҚОШИДА КЕЧКИ МАКТАБ ФИЛИАЛИ БОР.

Қабул комиссияси ҳар куни соат 9.00 дан — 17.00 гача ишлайди.

Бизнинг адрес: Чирчиқ шаҳар, Железнодорожная кўчаси, 128-уй. Телефонлар: 5-02-68, 5-02-98; 5-06-73, 5-02-24.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президиуми, академиянинг философия, иқтисод ва юридик фанлар, тарих, тилшунослик ва адабиётшунослик бўлимлари Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, академия президиумининг аъзоси, иқтисод фанлари доктори, профессор

Онер Баимбетович ЖАМОЛОВнинг

бевақт вафот этганлигини билдириб, марҳумнинг оиласи ва қариндош-уруғларига чуқур таъзия изҳор этадилар.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли В. Д. Журин номидаги Ўрта Осиё илмий-тадқиқот институти коллективи институтнинг Хоразм бўлими мудири А. Р. Юсуповга отаси

Рўзимат ЮСУПОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг физика факультети коллективи назарий физика кафедрасининг катта ўқитувчиси А. Турсуновга отаси

Абдураҳмон ТУРСУНОВнинг

фожиали ҳалок бўлганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, ТОШКЕНТ, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР

Коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Эълонлар — 338142.

Р. 14001. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 187.